

EURÓPSKA ÚZEMNÁ SPOLUPRÁCA

Pokyny na vypracovanie ekonomickej a finančnej analýzy

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja

EURÓPSKA ÚNIA

Program cezhraničnej spolupráce
Interreg V-A Poľsko-Slovensko
2014 - 2020

Pokyny boli vypracované pre Spoločný technický sekretariát Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014–2020, na základe príslušných právnych a metodologických usmernení pre finančnú perspektívu 2014-2020.

Autor: Grzegorz Topolewicz

Preklad: Mgr. Veronika Schóberová

Konzultácie: Spoločný technický sekretariát Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014 – 2020

Národný orgán, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Riadiaci orgán, Ministerstvo infraštruktúry a rozvoja Poľskej republiky, Odbor územnej spolupráce

Obsah

Rozsah Pokynov	4
1. Definície a rozsah analýz	6
2. Analýza technickej a právnej uskutočniteľnosti	10
2.1. Technická analýza	10
2.2. Analýza alternatívnych možností	11
2.3. Analýza právnych podmienok	15
2.4. Štátna pomoc	16
3. Finančná analýza.....	18
3.1. Charakteristika investičných nákladov	22
3.2. Zdroje financovania	23
3.3. Zostatková hodnota.....	25
3.4. Analýza dopytu, cien a príjmov	26
3.5. Prevádzkové náklady	29
3.6. Vyúčtovanie úspor	32
3.7. Finančný výsledok a analýza diskontných faktorov.....	33
3.8. Analýza finančnej citlivosti investície	35
3.9. Čisté príjmy generované investíciou – výpočet finančnej medzery	36
3.10. Finančná udržateľnosť investície	40
4. Ekonomická analýza	44
4.1. Multikriteriálna analýza (MKA)	45
4.2. Analýza nákladov a prínosov (CBA)	46
4.3. Analýza ekonomických ukazovateľov (CBA)	48
4.4. Analýza ekonomickej citlivosti investície	51
5. Analýza rizika	53
6. Analýza uskutočniteľnosti neinvestičných aktivít	55
Zoznam skratiek:.....	57
Literatúra:.....	58

Doplňok k sektorovým analýzám

Rozsah Pokynov

- 1) Tieto Pokyny sa týkajú projektov, ktoré sa uchádzajú o finančný príspevok zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Interreg V-A Poľsko-Slovensko 2014-2020 (ďalej len: Program PL-SK).
- 2) Cieľom tejto publikácie je priblížiť zosúladené zásady prípravy a rozsahu ekonomickej a finančnej analýzy, ktorú partneri povinne predkladajú pri podávaní žiadosti o finančný príspevok pre projekty v rámci Programu PL-SK.

Ekonomická a finančná analýza obsahuje:

- v prípade investícií a kombinovaných investícií, pri ktorých partner realizuje súčasne investície aj neinvestičné aktivity: *analýzu technickej a právnej uskutočniteľnosti, finančnú a ekonomickú analýzu, analýzu rizika*;
- v prípade, že partner realizuje výlučne neinvestičné aktivity: *analýzu uskutočniteľnosti neinvestičných aktivít*.

- 3) Vypracovanie Pokynov pre program cezhraničnej spolupráce vyplýva predovšetkým z:
 - potreby zjednotiť zásady vypracovania ekonomických a finančných analýz pre investičné projekty realizované na oboch stranách hranice,
 - novelizácie požiadaviek predložených Európskou úniou, ktoré sa týkajú miery spolufinancovania,
 - potreby zamedziť riziku, že bude podporovaný projekt realizovaný partnerom v nepriaznivej finančnej situácii,
 - potreby zhodnotiť sociálne a ekonomické prínosy, ktoré by mala priniesť realizácia projektov.

Vypracovanie Pokynov bolo nutné z dôvodu zmien, ktoré zaviedli orgány Európskej únie, týkajúce sa zhodnotenia uskutočniteľnosti a overovania finančných parametrov investičných projektov. Po prvý raz sa nové rozhodnutia a podmienky výpočtu príjmov, generovaných projektmi, stali predmetom detailne vypracovaných právnych usmernení, a nie ako tomu bolo doteraz – najmä metodologických a odborných usmernení. Pokyny sú pomôckou nielen pre subjekty, ktoré žiadajú o finančnú podporu z EÚ, ale aj pre poradcov, ktorí na ich objednávku vypracúvajú finančné a ekonomické analýzy.

Konkrétne: partneri majú k dispozícii predpripravené výpočtové tabuľky, aby sa zjednotila forma analýz pripravovaných projektov.

- 4) Pokyny sú záväzným dokumentom pre všetky inštitúcie zapojené do realizácie Programu PL-SK, vrátane žiadateľov (partnerov).
Pokyny upravujú, akým spôsobom by mali postupovať subjekty zapojené do realizácie Programu, aby bol zaistený súlad so zásadami prípravy a ohodnotenia projektov EÚ.
- 5) *Ekonomická a finančná analýza* tvorí prílohu k žiadosti o finančný príspevok a musí obsahovať všetky dôležité informácie o finančnej stránke projektu, súvisiace s jeho realizáciou a prevádzkou, ako aj jeho budúcim vplyvom na široké okolie.
- 6) Pokyny sú rozdelené na nasledovné časti:

- a) **Metodologické požiadavky, týkajúce sa rozsahu ekonomickej a finančnej analýzy pre investičné aktivity**, sú opísané v kapitole 1-5 týchto Pokynov.

Správne vypracované analýzy sa **povinne** predkladajú:

- k všetkým investíciám, ktoré obsahujú: stavebné práce, dodávky vybavenia, a tiež vytváranie a vývoj softvéru a implementáciu e-služieb, ktoré spadajú do rámca Programu,

- ku kombinovaným investíciám, v ktorých partner spája investície a neinvestičné aktivity.

b) V 6. kapitole sú opísané metodické pokyny na vypracovanie *ekonomickej a finančnej analýzy (analýzy uskutočniteľnosti)* pre neinvestičné aktivity.

c) Metodická časť *Pokynov* je samostatným *Doplnkom*, ktorý sa týka vybraných tematických oblastí v súlade s plánovaným rozsahom programu pre obdobie 2014-2020, a to napr.:

- rekreačnej infraštruktúry, kultúrneho a prírodného dedičstva,
- ochrany prírodných zdrojov a biodiverzity,
- investícií do cestnej infraštruktúry,
- multimodálnej dopravy,
- vzdelávacích projektov,
- investícií týkajúcich sa e-služieb.

Doplnok zahŕňa súbor štandardov a príkladov nápomocných pri príprave nad konkrétnych projektov.

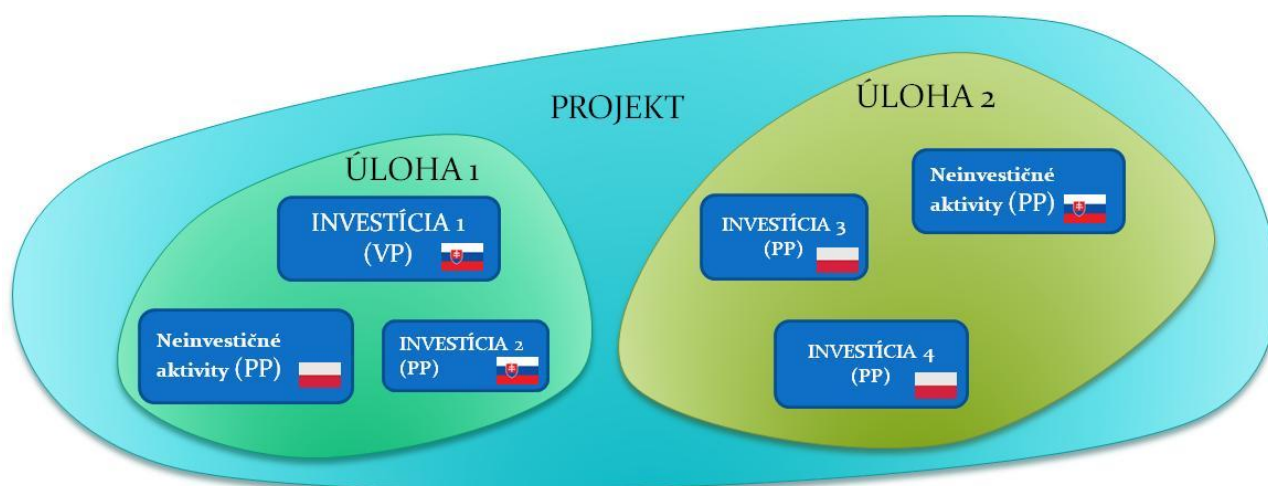
7) *Pokyny* sú doplnené krátkym zoznamom aktuálnej literatúry zahrňujúcim najdôležitejšie štúdie, ktoré odporúčame využiť pri analýzach konkrétnych projektov. V *Pokynoch* je taktiež uvedený zoznam a vysvetlenie skratiek použitých v tomto dokumente.

1. Definície a rozsah analýz

- 1) Na účely týchto Pokynov „**partner**” znamená: vedúceho partnera (VP, žiadateľa) alebo partnera projektu (PP), ktorého povinnosťou je predložiť samostatnú *Ekonomickú a finančnú analýzu*.
- 2) **Projekt** pozostáva z celej série prác, činností alebo služieb, cieľom ktorých je uskutočnenie konkrétnej úlohy. Úlohy musia zabezpečiť fungovanie zámeru alebo činnosť partnerov. Projekt musí:
 - mať jasne vymedzený cieľ, na ktorého splnenie sa bude partner koncentrovať,
 - mať súdržný a koordinovaný charakter,
 - mať vymedzenú funkciu a časový rámec realizácie,
 - zahŕňať všetky činnosti a výdavky, ktoré umožnia jeho samostatné fungovanie po ukončení,
 - udržateľným spôsobom riešiť aktuálne problémy.
- 3) V súvislosti s vyššie uvedeným, „**projekt**” zadefinovaný v týchto Pokynoch zahŕňa všetky naplánované aktivity, medzi ktorými rozlíšujeme:
 - investície,
 - všetky neinvestičné aktivity (propagačné, kultúrne, vzdelávacie atď.), realizované všetkými partnermi, zahrnuté v rozsahu žiadosti o finančný príspevok.

„operácia“ je projekt, zmluva, opatrenie alebo súbor projektov, ktoré boli vybrané riadiacimi orgánmi príslušných programov alebo na ich zodpovednosť a ktoré prispievajú k napĺňaniu cieľov priority alebo priorít (...)

- článok 2 ods. 9) nariadenia
č. 1303/2013

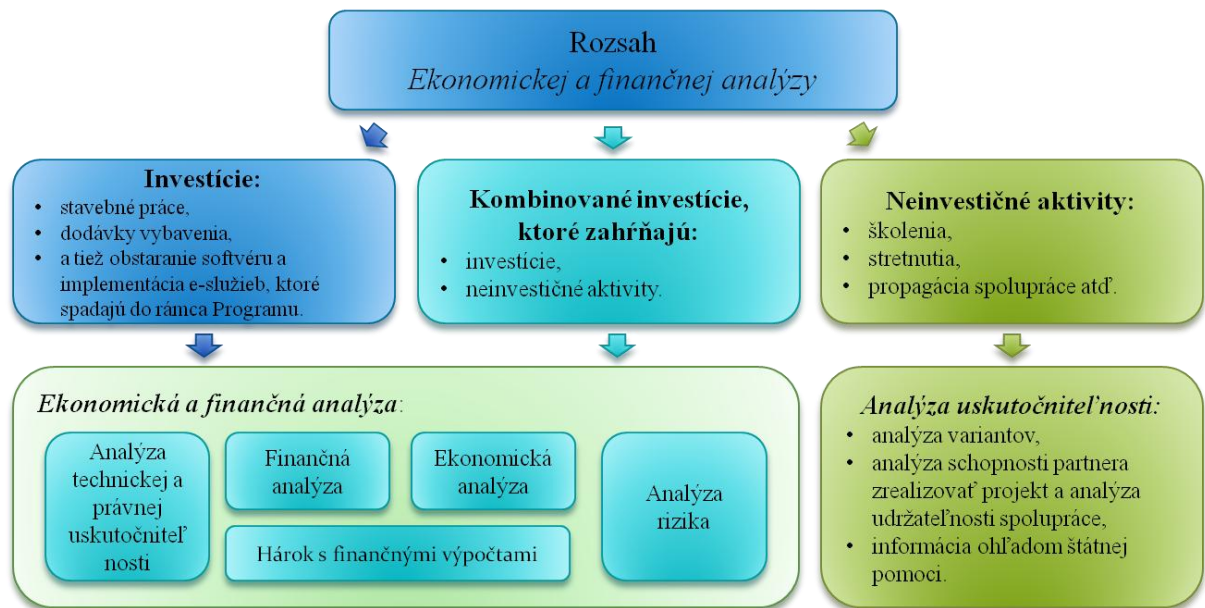
- 4) „**Investícia**” sa týka spoločných aktivít vecného charakteru (výstavba, dodávky zariadení, tvorba softvéru atď.), ktoré realizuje partner projektu. Projekt môžu tvoriť investície, ako aj aktivity neinvestičného charakteru.
- 5) Samostatnú *Ekonomickú a finančnú analýzu* musí predkladať každý z partnerov projektu, ktorý realizuje:

- investície (stavebné práce, dodávky¹),
- a/alebo neinvestičné aktivity.

Požiadavka na predkladanie samostatných analýz vyplýva z právnych a organizačných rozdielov, ktoré sa týkajú slovenských a poľských partnerov projektu.

6) **Rozsah ekonomickej a finančnej analýzy** sa odvíja od typu aktivít realizovaných partnerom projektu:

- pre investície a kombinované investície (ktoré zahŕňajú investície a neinvestičné aktivity) musí dokument obsahovať: analýzu technickej a právnej uskutočniteľnosti, finančnú a ekonomickú analýzu, analýzu rizika – v súlade s požiadavkami v kapitolách 2-5 týchto Pokynov;
- pre „samostatné” neinvestičné aktivity musí dokument obsahovať *analýzu uskutočniteľnosti*, v súlade s požiadavkami uvedenými v 6. kapitole Pokynov.

7) *Ekonomická a finančná analýza* musí poskytnúť odpovede na otázky:

- či je projekt realizovateľný, tzn. či má partner dostatočné finančné zdroje a organizačné kapacity,
- či je možné uznať, že projekt bude udržateľný, tzn.: či projekt bude môcť v budúcnosti fungovať v súlade s prijatými predpokladmi, či príjmy z prevádzkovania postačia na uhradenie bežných nákladov, a akým spôsobom bude financované prevádzkovanie investície v prípade projektov, ktoré nevytvárajú príjem,
- či je projekt finančne a sociálne opodstatnený - či a aké budú prínosy pre partnera a spoločnosť prihraničných regiónov Poľska a Slovenska po zrealizovaní projektu, ako aj to, či ich hodnota a význam budú presahovať vynaložené náklady.

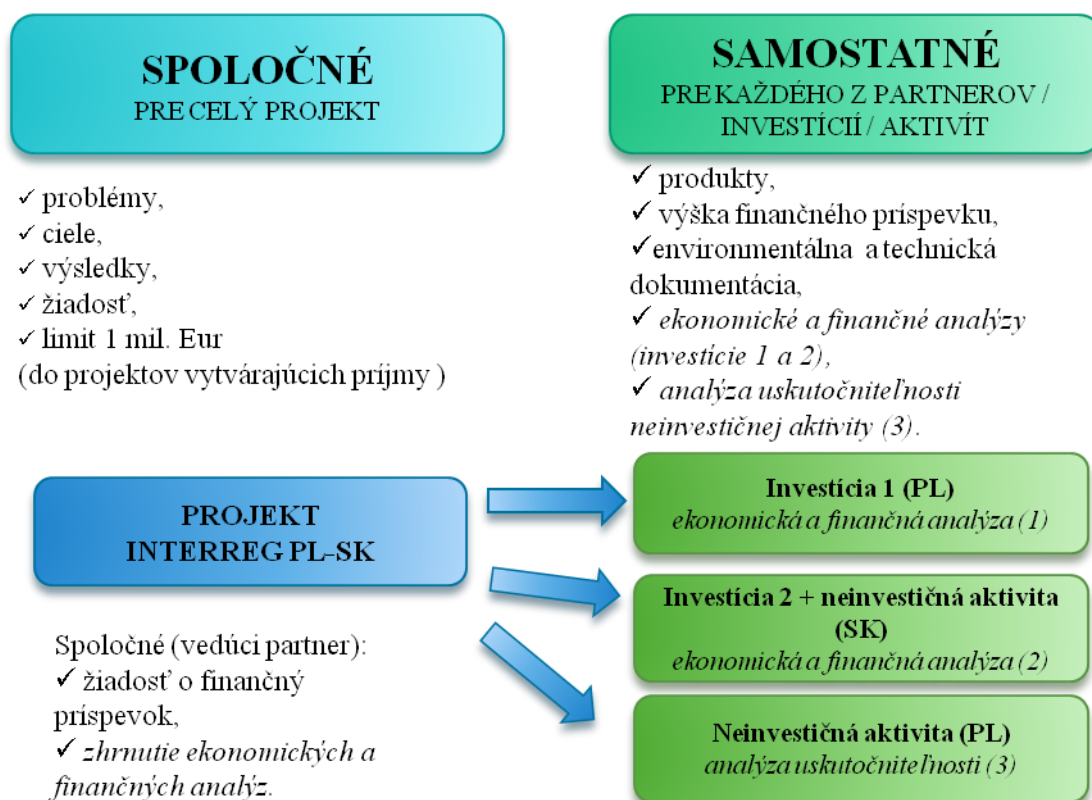
Analýza musí zahŕňať:

- opisnú časť, v ktorej treba predstaviť rozsah investície, ako aj vysvetlenie a zdôvodnenie finančných a ekonomických prognóz, a tiež stratégiu riadenia investičného rizika,
- výpočtovú časť, vypracovanú v elektronickej forme pomocou výpočtových tabuliek, ktoré majú partneri k dispozícii.

¹ V prípade projektov v oblasti informatiky, treba uviesť aj zámery, ktoré sa týkajú informačných systémov a softvéru.

Ekonomická a finančná analýza investície musí obsahovať aj krátke zdôvodnenie technickej a právnej uskutočniteľnosti, a tiež toho, či investícia podlieha usmerneniam týkajúcim sa poskytnutia štátnej pomoci.

- 8) Do dokumentu *Ekonomická a finančná analýza*, ktorý bude tvoriť prílohu k žiadosti o finančný príspevok, sa partneri v prípade investičných aktivít zaväzujú zahrnúť:
- analýzu technickej a právnej uskutočniteľnosti (vrátane technického popisu, analýzy alternatívnych možností, právnych podmienok a štátnej pomoci - 2. kapitola *Pokynov*),
 - opisnú časť a výsledky finančnej analýzy (3. kapitola),
 - opisnú časť a výsledky ekonomickej analýzy (4. kapitola),
 - stratégiu riadenia investičného rizika (5. kapitola),
 - hárky s finančnými výpočtami, vyplnené podľa dostupného vzoru.
- 9) **K neinvestičným aktivitám musí byť v rámci *Ekonomickej a finančnej analýzy* vypracovaná *Analýza uskutočniteľnosti***, ktorá zahŕňa:
- analýzu variantov,
 - analýzu schopnosti partnera zrealizovať projekt a analýzu udržateľnosti spolupráce,
 - a informáciu ohľadom štátnej pomoci
- v súlade s požiadavkami opísanými v 6. kapitole *Pokynov*.

- 10) V rámci Programu môže dôjsť k situácii, keď partner realizuje investíciu a tiež s ňou súvisiace aktivity neinvestičného charakteru. V takomto projekte by „mäkké” elementy a analýza investície mali byť zohľadnené v rámci jednej *Ekonomickej a finančnej analýzy* vypracovanej týmto partnerom.
- Samostatná analýza uskutočniteľnosti neinvestičných aktivít sa týka iba „samostatných” neinvestičných aktivít, ktoré nie sú priamo naviazané na investíciu, ktorú daný partner realizuje v rámci projektu.

- 11) Čiastkové analýzy sú potom predmetom zhrnutia celého projektu. Vedúci partner musí predložiť **súhrn výsledkov ekonomických a finančných analýz** podľa vzoru uvedeného vo výpočtovom hárku.

Rozsah informácií požadovaných v *Ekonomickej a finančnej analýze a analýzach uskutočniteľnosti* môže byť dodatočne určený v oznámení danej výzvy na predkladanie žiadostí.

Informácie, ktoré sa prikladajú k formuláru žiadosti:

- musia súhlasiť so skutočným stavom a s dokumentmi, ktoré predkladá partner,
 - musia byť vypracované správne,
 - finančné a ekonomické prognózy do budúcnosti musia byť náležite odôvodnené a doložené objektívnymi výpočtami.
-

2. Analýza technickej a právnej uskutočniteľnosti

2.1. Technická analýza

Partner musí v tomto bode uviesť rozsah (konkrétnu lokalizáciu, množstvá, rozmery atď.) a popísať funkcie navrhovaných technických riešení/vybavenia.

Technická a/alebo technologická analýza musí preukázať, že rozsah prác/dodávok/služieb navrhnutý v projekte, je realizovateľný. navyiac je potrebné:

- preukázať, že riešenia prijaté v rámci investície (ich typ, technické parametre, štandard prevedenia, lokalizácia atď.) uspokojia potreby cieľových skupín, na ktoré bude mať investícia vplyv,
- preukázať, že zariadenia, budovy a iná infraštruktúra budú vhodné pre realizáciu cieľov projektu počas celého referenčného obdobia (pri zohľadnení ekonomického opotrebovania dlhodobého majetku atď.)².

Rozsah informácií uvádzaných v tomto bode bude závisieť od druhu investície. Odporúčania týkajúce sa najdôležitejších parametrov pre jednotlivé typy investícií sú uvedené v metodologickej časti týchto Pokynov (v dokumente *Doplnok k sektorovým analýzám*).

V prípade projektov týkajúcich sa stavebných prác sa budú informácie nevyhnutné pre vypracovanie tejto časti čerpať predovšetkým z technickej dokumentácie partnerov.

Je nevyhnutné vybrať najdôležitejšie informácie z územného plánu alebo z architektonicko-stavebnej štúdie. Dôležité je tiež uviesť informácie o systéme vykurovania, zatepľovacích prácach, špecifických riešeniach, vďaka ktorým bude obmedzený negatívny vplyv investície na životné prostredie (vo fáze realizácie ako aj prevádzky – súlad vecného rozsahu so zásadami politiky ochrany životného prostredia). Rovnako je dobré uviesť informácie týkajúce sa cieľov politiky rovnosti príležitostí (napr. izby pre matky s dieťaťom, bezbariérový prístup, výťahy pre zdravotne postihnutých) a rozvoja informačnej spoločnosti. V prípade pochybností si môžu hodnotitelia vyžiadať informácie o konkrétnych stavebných riešeniach, riešeniach jednotlivých častí alebo rozpočtov. Odporúča sa uviesť, či je rozsah plánovaných prác v projekte etapou (časťou) väčšieho zámeru popísaného v spoločnej technickej dokumentácii.

V tomto bode je potrebné podrobne popísať aj hnutelný majetok, ktorý bude obstaraný v rámci investície ako zariadenie, a to najmä:

- typ, druh vybavenia,
- fyzické charakteristiky a úžitkové vlastnosti,
- servisné a záručné podmienky.

V popisoch predmetu investície treba používať dostatočne presné a zrozumiteľné pojmy. Predmet investície nesmie byť opísaný spôsobom, ktorý by mohol narušiť slušné obchodné praktiky, napr. uvádzaním konkrétnych názvov výrobcov.

² Nejde o udržateľnosť v zmysle čl. 71 nariadenia č. 1303/2013, ale iba o spôsob a technické možnosti infraštruktúry/vybavenia, ktoré majú uspokojovať potreby cieľových skupín. Partner musí vopred napláňovať podmienky údržby a predpokladané termíny opráv infraštruktúry, čo bude potom odzrkadlené vo finančnej analýze v položke týkajúcej sa nákladov rekonštrukcie a opravy.

Pri neinvestičných zámeroch treba uviesť aktivity, ktoré sa budú realizovať v rámci projektu: popísať, čo bude predmetom tejto aktivity a určiť cieľovú skupinu. Treba tiež stručne popísať metodiku výpočtu nákladov neinvestičných aktivít.

V súvislosti s tým, že propagačné a informačné aktivity sú neoddeliteľným prvkom procesu implementácie investície, pre ktorú bol schválený finančný príspevok z Európskej únie, treba v analytickej časti dokumentácie uviesť popis a výpočet nákladov na propagáciu projektu. Minimálny rozsah povinností v tomto rozsahu určuje *Príručka pre prijímateľov* (príloha č. 7), zverejnené na webovej stránke Programu PL-SK (<http://sk.plsk.eu/>).

Technické analýzy musia byť v súlade s rozsahom investície uvedenom v žiadosti o finančný príspevok.

2.2. Analýza alternatívnych možností

Analýza alternatívnych možností je tým prvkom, ktorý potvrdzuje súlad investície so zásadou udržateľného rozvoja, a tiež optimálnosť vybraného riešenia z pohľadu nákladov a očakávaných výsledkov.

Analýza možností sa vykonáva s cieľom posúdiť a porovnať rôzne alternatívne možnosti, ktoré sú vo všeobecnosti uskutočniteľné na uspokojenie existujúceho a budúceho dopytu po projekte a na výber najlepšieho riešenia. Možnosti by sa mali porovnať na základe rôznych kritérií, ako sú napríklad technické, inštitucionálne, ekonomické, environmentálne aspekty a aspekty týkajúce sa zmeny klímy.

príl. III nariadenia č. 2015/207,
bod 2.1.4.

Partner sa musí vyjadriť k jednotlivým možným riešeniam v rozsahu investície (teda k alternatívnej investícii). Rôzne riešenia týkajúce sa realizácie cieľov, ktoré má investícia dosiahnuť, sa budú najčastejšie líšiť technickými alebo organizačnými opatreniami.³

Je potrebné uviesť:

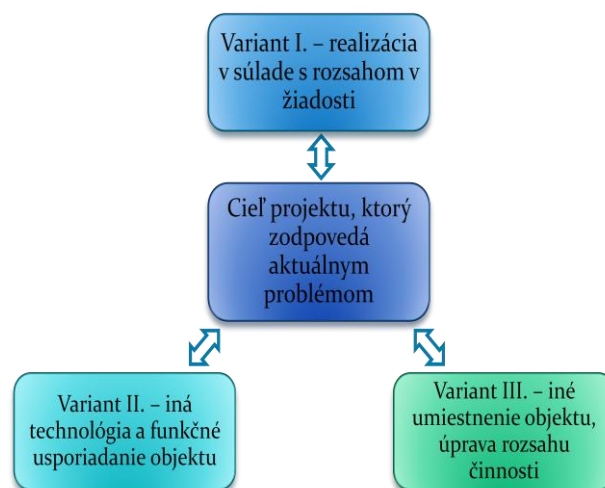
- aké spôsoby riešenia problémov zvažoval, zároveň ktoré preukazujú potrebu realizácie investície,
- aké sú podmienky ich realizácie, ich pozitívne a negatívne aspekty,
- prečo sa rozhodol pre variant, ktorý vyžaduje pomoc formou finančného príspevku.

Je potrebné uviesť možné alternatívne riešenia v rozsahu investície (teda alternatívnej investície). Alternatívne riešenia musia byť zhodnotené z hľadiska:

- lokalizácie,
- rozsahu a spôsobu riešenia problému,
- rozsahu projektu.

V prípade, že sa projekt týka výstavby novej infraštruktúry, treba detailne zanalyzovať varianty zohľadňujúce možnú adaptáciu alebo modernizáciu existujúcich objektov.

Spoločným prvkom pre navrhované riešenia musí byť cieľ opatrenia a porovnateľný stupeň

³ Informácie a príklady dobrej praxe môžete nájsť v *Príručke CBA 2014*, bod 2.6.2 Analýzy možností.

uspokojenia potrieb cieľových skupín. Rozdiely sa môžu týkať: technológie, termínu realizácie, nákladov na výstavbu a prevádzku, lokalizácie, spôsobu riadenia, technických funkcií objektu/vybavenia.

Odporúčame, aby sa v rámci kritérií hodnotenia alternatívnych možností prihliadalo aj na problematiku obmedzenia vypúšťania emisií do ovzdušia, a tiež na činnosti previazané s politikou adaptácie na zmeny klímy a opatrenia proti týmto zmenám. Príklady možných variantov pre najdôležitejšie typy investícií sú uvedené v *Doplnku k Pokynom*.

Uvedenie popisu alternatívnych možností je odôvodnené predovšetkým požiadavkami ekonomickej analýzy pre investície iné ako veľké – partner má povinnosť preukázať, že investícia, na ktorú sa poskytuje finančný príspevok, je najlacnejšou možnosťou a generuje najväčšie ekonomické a sociálne prínosy.

Okrem popisu danej alternatívy musí analýza informovať o tom, v akej miere prispeje daná alternatíva k uspokojeniu vopred určených potrieb cieľových skupín, k vyriešeniu rozvojových problémov oblasti a k určeniu ich príčin.

Za nedostatočne vypracovanú bude považovaná analýza, ktorá zahŕňa:

- len porovnanie neinvestičnej alternatívy s alternatívou vybranou na realizáciu,
- financovanie tej istej investície pomocou úveru,
- rôzne lokalizácie, ktoré nevykazujú podstatné rozdiely v právnych a technických podmienkach, v dostupnosti, nákladoch a výsledkoch opatrenia.

1) Multikritériálna analýza

Minimálnou požiadavkou je vypracovanie analýzy možností pomocou opisných a kvalitatívnych metód.

Základom analýzy je v takomto prípade stanovenie:

- návrhov alternatívnych možností,
- uzatvoreného zoznamu dôležitých vlastností investície a modelu bodového hodnotenia, v akom stupni navrhnuté riešenie spĺňa stanovené požiadavky.

Je potrebné pritom pamätať, aby bol zoznam hodnotených vlastností určený objektívne, a aby priradované body zodpovedali skutočným vlastnostiam navrhovaných možností.

Príklad:

Boli prijaté 3 riešenia:

- *Variant 1. – zohľadňuje realizáciu projektu v súlade s rozsahom uvedeným v žiadosti o finančný príspevok (modernizácia a rozšírenie kultúrneho a športového centra).*
- *Variant 2. – znamená realizáciu investície v najširšom rozsahu: montáž technického zariadenia s najlepšimi parametrami na trhu a možnosť ponúknuť dodatočné športové atrakcie, napr. dodatočné ihriská, požičovňu vybavenia atď. Takáto investícia bude drahšia pri realizácii, ale z hľadiska prevádzkových nákladov lacnejšia (napr. v dôsledku montáže slnečných kolektorov). Ponuku využije viac osôb, čo ovplyvní nárast príjmov z prevádzky.*
- *Variant 3. – minimálny variant – v stredu budú vykonané iba základné práce súvisiace s možnosťou technického využívania stredu. Nerealizovanie zateplenia a výmeny časti inštalácií bude znamenať udržanie vysokých prevádzkových nákladov. Vzhľadom na chudobnejšiu ponuku služieb bude centrum využívať menej osôb, a teda aj príjmy budú menšie.*

Vlastnosť	Váha	Variant 1.		Variant 2.		Variant 3.	
		Hodnotenie (0-3)	Počet bodov	Hodnotenie (0-3)	Počet bodov	Hodnotenie (0-3)	Počet bodov
Výška nákladov	10	2	20	0	0	3	30
Prevádzkové náklady	6	2	12	3	18	1	6
Prevádzkové príjmy	6	2	12	3	18	1	6

Počet používateľov	5	2	10	2	10	1	5
Rozsah športovej a kultúrnej ponuky	3	2	6	2	6	1	3
Energetické úspory	3	2	6	3	9	0	0
Riešenia pre zdravotne postihnutých	3	2	6	2	6	1	3
IT inovácie	3	2	6	2	6	0	0
Estetický vzhľad objektu	3	2	6	2	6	1	3
Spolu	-	-	84	-	79	-	56

Pre vyššie uvedené varianty bol určený zoznam kľúčových vlastností týkajúcich sa spôsobov, foriem a kvality budúcej prevádzky centra. Bola určená hierarchia jednotlivých vlastností priradením váhy pre pridelené hodnoty od 0 do 3 bodov (0 – najhoršia hodnota; 3 – najlepšia hodnota).

Najvýhodnejší sa ukázal navrhovaný variant (1.) – získal 84 bodov vo výsledku multikriteriálnej analýzy.

2) Analýza alternatív neinvestičných aktivít

V prípade neinvestičných aktivít môžeme v analýze možností uplatniť popisnú metódu overenia silných a slabých stránok (SWOT). Zakladá sa na popísaní príležitostí a ohrození spojených s realizáciou opatrenia, ktoré sú dodatočne rozdelené podľa ich zdroja, t.j. či vyplývajú z vlastností, ktoré partner môže ovplyvniť (vnútorné vlastnosti – silné/slabé stránky), alebo sú založené na objektívnych podmienkach (príležitosti/ohrozenia):

- **Silné stránky** (vnútorné pozitívne činitele) - vnútorné atribúty, prednosti, sú to hodnoty realizovaných aktivít a spôsoby ich organizácie, ktorými sa pozitívne odlišujú od okolia.
- **Slabé stránky** - (vnútorné negatívne) - sú dôsledkom obmedzených zdrojov a nepostačujúcich kvalifikácií. Vyžadujú si mimoriadnu pozornosť počas analýzy rizika. Objektívne rozpoznanie a zadefinovanie slabých stránok umožňuje zároveň obmedziť existujúce riziká.
- **Príležitosti** (vonkajšie pozitívne) - sú javy a tendencie v prostredí, ktoré keď sa náležite využijú, budú podnetom k úspechu zámeru a k dosiahnutiu predpokladaných cieľov.
- **Ohrozenia** (vonkajšie negatívne) - sú všetky vonkajšie činitele, ktoré sú prekážkou pre prípravu, implementáciu a využívanie zámeru.

SWOT analýza je nástroj, ktorý je možné použiť pri charakteristike všetkých aktivít zámeru a fáz jeho životného cyklu.

3) Analýza DGC

Pokiaľ ide o investície do infraštruktúry, môže sa takisto vypracovať analýza alternatívnych možností, a to porovnaním jednotkových nákladov, ktoré vzniknú pri dosahovaní určených výsledkov investície.

Dynamické náklady na jednotku DGC (ang. Dynamic Generation Cost) sú investičnými nákladmi, ktoré pripadajú na jednotku výsledku (pri zohľadnení diskontovania).

Vzorec:

$$DGC = p_{EE} = \frac{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{KI_t + KE_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=0}^{t=n} \frac{EE_t}{(1+i)^t}}$$

kde:

p_{EE} cena za mernú jednotku výsledku;

KI_t investičné náklady vzniknuté v danom roku;

KE_t prevádzkové náklady vzniknuté v danom roku;

i diskontná miera (4%);

Analýza spočíva v určení zjednodušených prognóz peňažných tokov alternatívnych možností a odhadovanej úrovne kľúčových a porovnateľných výsledkov medzi jednotlivými možnosťami. Treba teda približne určiť:

- investičné náklady (celkové, bez zohľadnenia novej dotácie),
- prevádzkové náklady,
- potenciálne príjmy (ak sa vyskytujú).

Prognózy treba vypracovať pre platné referenčné obdobie.

Po určení horeuvedených parametrov sa odporúča porovnať varianty vo forme analýzy výsledkov výpočtov dynamických jednotkových nákladov (DGC).

Príklad:

Príklad porovnania efektivity nákladov alternatívnych možností na základe výpočtu DGC – varianty ako v predchádzajúcom príklade.

Syntetická finančná prognóza a výpočet ukazovateľov DGC:

VARIANT 1. – „žiadost“	merná jednotka	0	1	2	3	4	5	6
Náklady	tis. EUR	2000,00	1500,00					
Prevádzkové náklady	tis. EUR		100,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00
Príjmy	tis. EUR		20,00	120,00	130,00	140,00	140,00	140,00
Výsledky	používatelia	0,00	500,00	2000,00	2200,00	2300,00	2400,00	2400,00
Peňažné toky (Cash flow)	tis. EUR	-2000,0	-1580,00	-80,00	-70,00	-60,00	-60,00	-60,00
NPV/c (5%)		-3778,94						
Diskontované výsledky (diskont. EEt)		9754						

VARIANT 2. – „viac“	merná jednotka	0	1	2	3	4	5	6
Náklady	tis. EUR	2500,00	2000,00					
Prevádzkové náklady	tis. EUR		100,00	150,00	150,00	150,00	155,00	155,00
Príjmy	tis. EUR		0,00	120,00	150,00	155,00	155,00	160,00
Výsledky	používatelia	0,00	500,00	2000,00	2400,00	2400,00	2400,00	2400,00
Peňažné toky (Cash flow)	tis. EUR	-2500,0	-2100,00	-30,00	0,00	5,00	0,00	5,00
NPV/c (5%)		-4519,37						
Diskontované výsledky (diskont. EEt)		10009						

VARIANT 3. – „minimum“	merná jednotka	0	1	2	3	4	5	6
Náklady	tis. EUR	700,00	1500,00					
Prevádzkové náklady	tis. EUR		300,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
Príjmy	tis. EUR		20,00	80,00	90,00	90,00	90,00	90,00
Výsledky	používatelia	0,00	500,00	2000,00	2200,00	2200,00	2200,00	2200,00
Peňažné toky (Cash flow)	tis. EUR	-700,00	-1780,0	-420,00	-410,00	-410,00	-410,00	-410,00
NPV/c (5%)		-4094,87						
Diskontované výsledky (diskont. EEt)		9366						

	Variant 1.	Variant 2.	Variant 3.
DGC [tis. EUR/os.]	-0,387	-0,452	-0,437

Variant navrhnutý v žiadosti o finančný príspevok sa vyznačuje najvýhodnejšou hodnotou ukazovateľa DGC vypočítanou pre počet osôb využívajúcich centrum. Diskontované náklady sa v tomto prípade rovnajú 387 EUR na osobu využívajúcu služby a v prípade alternatívnych možností sú o 15-20 % vyššie.

2.3. Analýza právnych podmienok

1) Predpisy týkajúce sa územného plánu a povolenie na prípravu investície

V tejto časti treba uviesť informácie ohľadom splnenia podmienok potrebných pre realizáciu investície (v súlade s jej rozsahom):

- územný plán a lokalizáciu investície,
- nevyhnutné povolenia, ak ide o práce na pamiatkových objektoch,
- povolenie na prípravu – konečné rozhodnutie/ohlásenie, na základe ktorého investor získava právo na uskutočnenie opatrenia.

Tieto informácie by sa mali predložiť vo forme tabuľky.

Povolenie na prípravu (ang. development consent) je rozhodnutie príslušného orgánu alebo orgánov, ktoré oprávňuje navrhovateľa realizovať projekt. Pojem „povolenia na prípravu“ sa týka rozhodnutia vydávaného v jednej alebo vo viacerých etapách.

– na základe rozsudku ESD
vo veci C-290/03 Barker,
ECR 2006/I-3949

2) Verejné obstarávanie

V tomto bode treba opísať kategóriu a predmet každého plánovaného výberového konania na dodávateľov prác, dodávok a služieb potrebných pre realizáciu investície.

Tieto informácie sa môžu predkladať vo forme tabuľky.

Treba si dávať pozor na:

- presné dodržiavanie príslušných vnútroštátnych predpisov týkajúcich sa verejného obstarávania,
- rovnaké a nediskriminačné posudzovanie dodávateľov a tiež na transparentný a proporcionálny proces obstarávania.

Predpisy EÚ ohľadom verejného obstarávania nájdeme v smerniciach Európskeho parlamentu a Rady:

- č. 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a zrušení smernice 2004/18/ES,
- č. 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES,
- č. 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesíí.

3) Predpisy týkajúce sa ochrany životného prostredia a energetickej efektívnosti

Podľa typu projektu sa taktiež odporúča zaujať stanovisko k najdôležitejším právnym podmienkam, ktoré vyplývajú z legislatívy Spoločenstva:

- v oblasti ochrany životného prostredia (vrátane smerníc: Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie, smernice Rady č. 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov niektorých

- verejných a súkromných projektov na životné prostredie - obzvlášť v oblasti cezhraničného vplyvu na životné prostredie, smernice Rady č. 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín, smernice Rady č. 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva),
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ, a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES.

4) Konkrétne predpisy – podľa rozsahu investície

Analýza musí zahŕňať aj informácie týkajúce sa iných právnych požiadaviek pre daný rozsah alebo typ projektu (napr. smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/96/ES o riadení bezpečnosti cestnej infraštruktúry, smernice v oblasti IKT – napr. 2009/136/ES, predpisov v oblasti ochrany objektov kultúrneho dedičstva atď.).

2.4. Štátna pomoc

Tu treba uviesť, či a prípadne v akom rozsahu je na spolufinancovanie investície potrebná štátna pomoc.

Ak nie je potrebná štátna pomoc:	Keď je potrebná štátna pomoc:
Treba uviesť konkrétne argumenty⁴, že: 1) finančná pomoc neprináša danému partnerovi benefit a/alebo 2) finančná pomoc nie je výhodnejšia ako získanie prostriedkov na trhu, a/alebo 3) v dôsledku finančnej pomoci nedochádza k žiadnemu, ani potenciálnemu narušeniu konkurencieschopnosti, a/alebo 4) finančná pomoc nemá vplyv na obchodné styky medzi členskými štátmi.	Treba sa odvolať na legislatívu upravujúcu poskytovanie štátnej pomoci. Môžu to byť o. i.: – nariadenie Komisie (EÚ) č. 1407/2013 z 18. decembra 2013 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis, – nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy, – nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave, ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 1191/69 a (EHS) č. 1107/70, – rozhodnutie Komisie z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, – rozhodnutie Komisie o individuálnej notifikácii, – Nariadenie ministra infraštruktúry a rozvoja PR z 20. októbra 2015. o udeľovaní pomoci de minimis a verejnej pomoci v rámci programov Európskej územnej spolupráce na obdobie 2014–2020, ako aj príslušné vnútroštátne dokumenty (pozri: http://www.statnapomoc.sk/).

⁴ Otázky vyplývajú z obsahu článku. 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ a definícií uvedených v rozsudku ESD C-280/00, *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg proti Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Rec. 2003, I-7747.

Príklady takýchto situácií: – podnikateľská činnosť sa nevykonáva za odplatu (napr. v zmysle čl. 50 Zmluvy o ES), – činnosť je založená na zásadách prirodzeného alebo legálneho monopolu, – boli použité mechanizmy na zaistenie trhových podmienok. Pri príprave analýz odporúčame využívať vyhľadávač rozhodnutí EK vo veci štátnej pomoci⁵.	Treba uviesť konkrétne argumenty, že projekt spĺňa podmienky na poskytnutie štátnej pomoci, najmä tie, ktoré sa týkajú: – kategórie partnera (malý, stredný, iný ako malý a stredný podnik, vrátane otázky prepojenia a závislosti)⁶, – cieľa a rozsahu opatrenia, – rozsahu oprávnených výdavkov, – sumy a miery spolufinancovania (EDB), kumulácie finančnej pomoci.
--	---

Jednotlivé investície, neinvestičné aktivity, dokonca aj výdavky, môžu z hľadiska štátnej pomoci využívať rôznu mieru spolufinancovania. Avšak rôzna miera štátnej pomoci nie je dôvodom na vypracovanie samostatných *ekonomických a finančných analýz*. Zásady vypracovania samostatných analýz sú uvedené v 2. kapitole *Pokynov*.

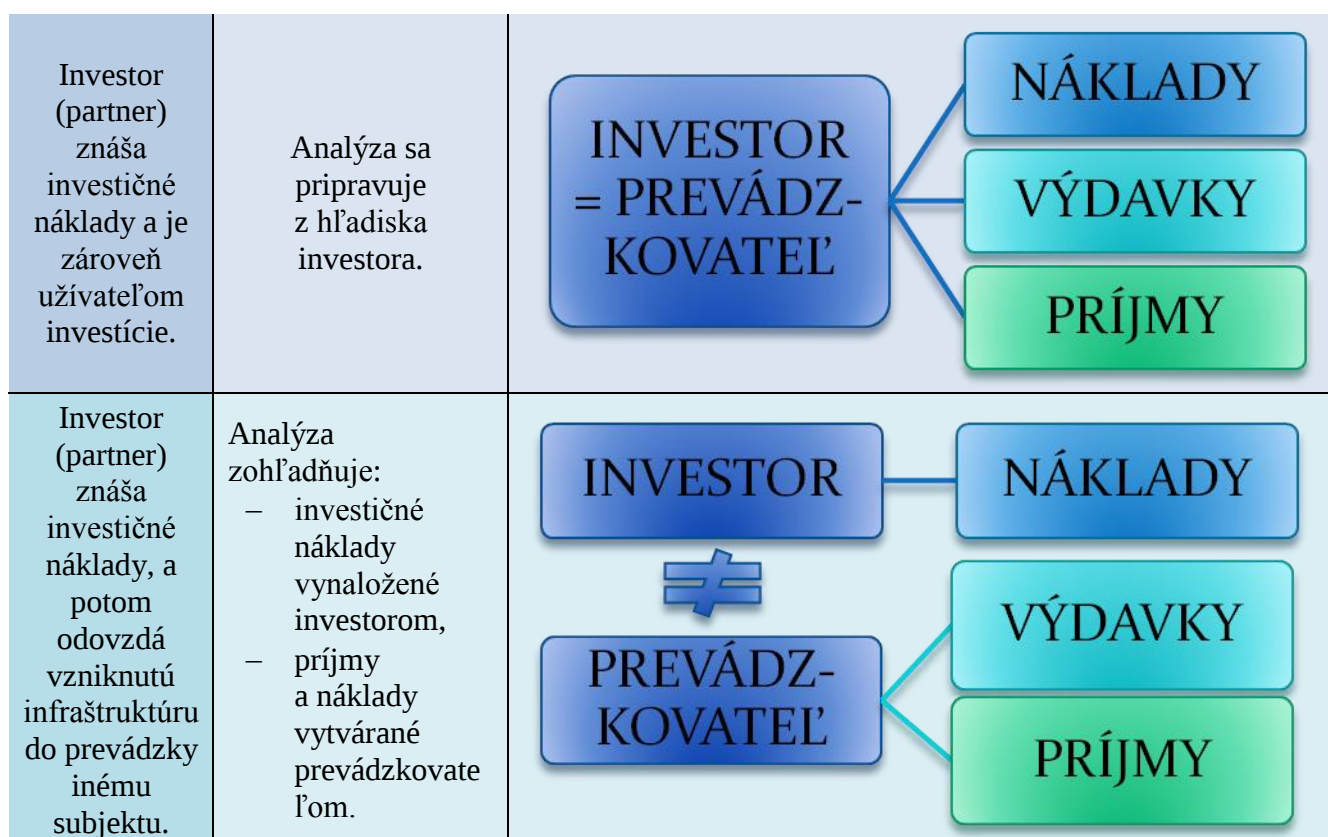
Predloženie informácií ohľadom štátnej pomoci je povinné pri každej investícii a neinvestičnej aktivite.
Predkladané informácie musia byť konkrétne zdôvodnené.

⁵ <http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>

⁶ Zásady určovania kategórie podnikov, ako aj spôsob hodnotenia prepojenia a závislosti medzi podnikmi sú uvedené v prílohe I k nariadeniu č. 651/2014.

3. Finančná analýza

- 1) Cieľom finančnej analýzy je:
 - umožnenie vyhodnotenia rentability investície a finančnej výkonnosti projektu (a tiež prípadnej rentability investovaných národných zdrojov),
 - vyhodnotenie, či si projekt vyžaduje finančný príspevok a určenie správnej (maximálnej) výšky finančného príspevku z fondov EÚ,
 - overenie vplyvu investičných nákladov, ostatných nákladov a príjmov vyplývajúcich z prevádzky projektu na finančnú situáciu partnera alebo subjektu zodpovedného za prevádzku predmetu projektu (vyhodnotenie likvidity a finančnej udržateľnosti projektu).
- 2) Finančné analýzy vypracovávané pre investície realizované jednotlivými partnermi sa musia pripraviť v súlade s týmito **Pokynmi** a **nariadením Európskej komisie č. 480/2014**. Ako pomôcky môžu slúžiť:
 - *Príručka CBA*, 2014,
 - nariadenie EK č. 2015/207,
 - nariadenie EK č. 651/2014,
 - príslušné slovenské a poľské pokyny k projektom generujúcim príjmy a k vypracovaniu finančných analýz.
- 3) Východiskom pre vypracovanie finančnej analýzy investície je určenie tzv. **analytickej jednotky** a výber metódy stanovenia finančných tokov spojených s jej realizáciou.

Analitická jednotka predstavuje súbor peňažných tokov (finančných údajov), ktorý charakterizuje danú investíciu a jej vplyv na situáciu subjektu, ktorý ju realizuje. Jej vyčlenenie je predovšetkým

podmienené vlastníctvom infraštruktúry a spôsobom prevádzkovania. Dôležité je pri tom stanoviť zmeny peňažných tokov spôsobených realizáciou investície.

V prípade, že výstavbu infraštruktúry a jej neskoršie prevádzkovanie zaisťujú rôzne subjekty, mala by mať analýza konsolidovanú formu z hľadiska (zároveň) majiteľa infraštruktúry a/alebo prevádzkovateľa infraštruktúry.

4) Analýzy sa vyhotovujú pomocou štandardnej alebo prírastkovej metódy.

5) **Prírastková metóda:** investícia sa hodnotí na základe rozdielu nákladov a prínosov medzi:

- možnosťou predpokladajúcou realizáciu investície,
- a alternatívnou možnosťou bez investície.

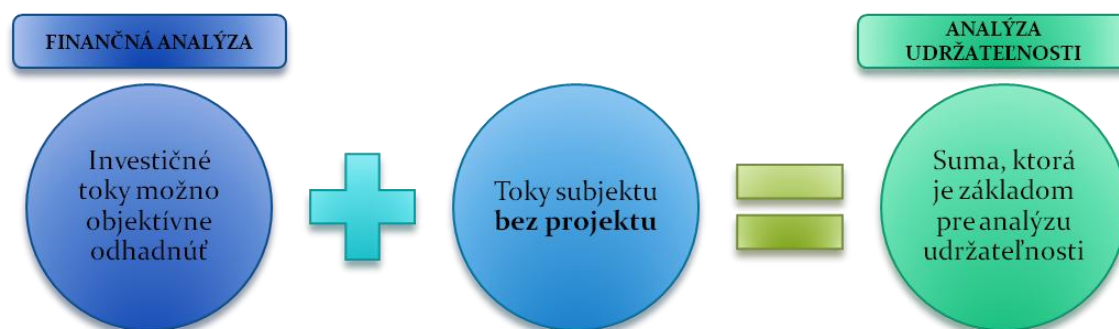
Zjednodušená schéma je uvedená nižšie:

	Prognóza finančných tokov vyčlenenej analytickej jednotky v prípade realizácie investície (A)		Prognóza finančných tokov vyčlenenej analytickej jednotky v prípade, že sa projekt nebude realizovať (B)		Hodnoty prírastku
Investičné náklady	vyskytujú sa - 5 000 000 EUR	-	brak - 0 EUR	=	- 5 000 000 EUR
Príjmy	dôjde k nárastu + 1 500 000 EUR	-	udržanie súčasnej úrovne + 1 200 000 EUR	=	+ 300 000 EUR
Náklady	- 1 400 000 EUR dôjde k poklesu (úspory)	-	- 1 600 000 EUR udržanie súčasnej úrovne	=	+ 200 000 EUR
					- 4 500 000 EUR

* Znak „-“ pri sume znamená peňažný výdavok. Znak „+“ znamená príjem prostriedkov.

6) Vypracovanie analýzy podľa tzv. **štandardnej metódy** je opodstatnené v tom prípade, keď je možné objektívne oddeliť tok príjmov, prevádzkových nákladov a investičných nákladov na realizáciu investície od celkových finančných tokov subjektu, ktorý podáva žiadosť.

V takomto prípade:

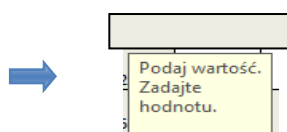
- toky subjektu pred realizáciou investície sú zdrojom údajov pre vypracovanie analýzy,
- toky subjektu „s projektom“ sa hodnotia v rámci analýzy udržateľnosti.

- 7) Analýzy sa vypracovávajú v eurách. Pre investície realizované na poľskej strane treba použiť výmenný kurz EUR/PLN, ktorý je uvedený vo výzve na predkladanie žiadostí.
- 8) Ostatné metodologické predpoklady:
- východiskom pre finančné projekcie sú finančné a účtovné údaje pre analytickú jednotku za predchádzajúci rok (alebo za posledné dostupné obdobie),
 - uvedené informácie a číselné údaje musia zodpovedať technickej dokumentácii, platným normám, trhovým cenám (bez DPH v prípade, ak nie je táto daň oprávnená alebo s DPH v opačnom prípade) a štatistickým údajom,
 - analýzy treba spracovávať s dodržaním zásady spoľahlivosti a opatrnosti pri určovaní cien,
 - finančná prognóza sa vyhotovuje za každý rok (ukazujúcich stav premenných ku 31. decembru daného roka),
 - analýzy musia byť vierohodné, tzn. odzrkadľovať spoľahlivé a realistické odhady založené na riadne popísanej a odôvodnenej metodike.

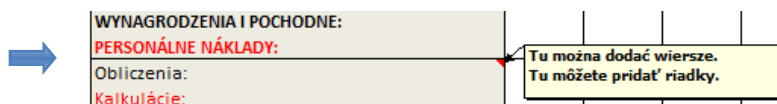
9) Formát prehľadov v tabuľkách

Na vypracovanie finančnej a ekonomickej analýzy treba použiť vzorové výpočtové tabuľky dostupné na stránke STS PL-SK.

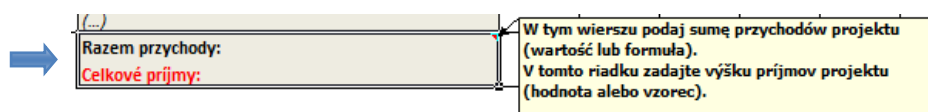
Príslušné údaje k investícii treba zadávať do šedo označených políčok s vysvetlivkou „Zadajte hodnotu“.

V tabuľkách, ktoré sa týkajú investičných nákladov, príjmov a prevádzkových nákladov, môžete pridávať riadky pre potreby vlastných analýz.

Treba skontrolovať, či sa súčet premenných prepočítaval správne.

Je nutné dodržiavať pravidlo používania znakov „+“ a „-“. Záporné hodnoty nákladov znamenajú úspory.

Tabuľky musia zahŕňať referenčné obdobie (v stĺpcoch tabuľky je potrebné uviesť hodnoty za každý požadovaný rok).

Vyššie uvedené faktory a ich hodnoty sa musia vyznačovať:

- istotou alebo objektívne vysokou pravdepodobnosťou výskytu,
- racionálnou metodikou odhadu (založenou napr. na normách, platných sadzbách poplatkov, trhových cenách, uskutočnených vedeckých výskumoch, štatistike).

Príslušné zdôvodnenie treba uviesť v opisnej časti analýzy.

10) Referenčné obdobie

Prognóza musí zahŕňať referenčné obdobie v súlade s prílohou I nariadenia č. 480/2014 (pokyny pre najdôležitejšie typy investícií sú uvedené v *Doplňku k Pokynom*), počítané od roku, v ktorom sa začala realizácia investície (napr. začiatok stavebných prác). Ak sa s jej realizáciou začalo pred podaním žiadosti o finančný príspevok, v takom prípade sa za prvý rok referenčného obdobia považuje rok podania žiadosti o finančný príspevok.

Toky súvisiace s realizáciou investície (vrátane nákladov na jej prípravu) vynaložené pred rokom podania žiadosti o finančný príspevok sa musia v analýze zohľadniť v prvom referenčnom roku (tzn. v roku podania žiadosti) v nediskontovaných hodnotách.

Predmet investície	Referenčné obdobie
infraštruktúra na ochranu kultúrneho a prírodného dedičstva, rekreačná infraštruktúra	15 rokov
ochrana prírodných zdrojov a biodiverzity	15 rokov
cestné investície	25 rokov
multimodálna doprava:	
– dopravná infraštruktúra (stavebné práce)	25 rokov
– e-sluzby a systémy koordinácie dopravy	obdobie udržateľnosti projektu (5 rokov od ukončenia)
vzdelávacie projekty	15 rokov
e-sluzby a IT technológie:	
– IT infraštruktúra, ktorá zabezpečuje e-sluzby	15 rokov
– e-sluzby, softvér a hardvér	obdobie udržateľnosti projektu (5 rokov od ukončenia)

11) Pokyny týkajúce sa uplatňovania metodiky DCF.

Finančná analýza sa vypracováva v súlade s metodikou diskontovaného toku peňažných prostriedkov (*ang. Discounted Cash Flow - DCF*), čo znamená, že:

- prognózované premenné sa týkajú skutočných peňažných príjmov alebo výdavkov (vynechávajú sa čisto účtovné operácie napr. odpisy a rezervy),
- výsledky analýz sa uvádzajú v diskontovaných hodnotách (metóda zohľadňuje pokles skutočnej hodnoty peňazí v čase).

Zásadou je uplatňovanie stálych cien, t.j. cien z roku podania žiadosti o finančný príspevok, pri prognózovaní zmien cien v referenčnom období sa nezohľadňuje vplyv inflácie. Odstúpenie od tejto zásady si vyžaduje konkrétne odôvodnenie zo strany partnera a predstavenie spoľahlivej prognózy inflácie pre referenčné obdobie.

Diskontovanie:

- spočíva vo vynásobení tokov v danom roku analýzy diskontným koeficientom pre daný rok,
- diskontná sadzba pre finančnú analýzu predstavuje 4%.

Vo výpočtových tabuľkách sú diskontné koeficienty a diskontované výpočty prepočítavané automaticky. Partner musí zadať len referenčné obdobie a hodnoty finančných tokov.

Vzorec pre diskontný koeficient:

$$a_t = \frac{1}{(1+r)^t}$$

a – finančný diskontný koeficient,
 r – finančná diskontná sadzba (PL-SK: 4%)
 t – aktuálne diskontné obdobie

Príklad – pre 15-ročné referenčné obdobie (sektory: výskum a inovácie, obchodná infraštruktúra, ostatné – vrátane napr. kultúry, športu, rekreácie):

	Žiadosť	Realizácia		Prevádzka											
Rok n+	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
disk. koef.	1,0000	0,9615	0,9246	0,8890	0,8548	0,8219	0,7903	0,7599	0,7307	0,7026	0,6756	0,6496	0,6246	0,6006	0,5775

3.1. Charakteristika inwestycyjnych nakładów

- 1) V tomto bode treba uviesť informácie súvisiace s hodnotou (a spôsobom jej určenia) jednotlivých druhov výdavkov nevyhnutných na realizáciu investície, dobou trvania kľúčových fáz realizácie zámeru, ako aj vyjadriť sa k otázke udržateľnosti prevádzky predmetu investície spojenej s výpočtom odpisov majetku a určením plánov na udržanie jeho funkčnosti v predpokladanom referenčnom období.
- 2) Investičné náklady na realizáciu investície predstavujú výdavky súvisiace s jej realizáciou až do momentu odovzdania vzniknutého majetku do užívania. Investičné náklady na realizáciu projektu zahŕňajú: výdavky na stavebné práce, služby, dodávky, nehmotný majetok a náklady na prípravné štúdie (vrátane technickej a finančno-ekonomickej dokumentácie), náklady vynaložené vo fáze implementácie, zmluvy na vybrané poradenské služby). Do nákladov sa započítavajú aj výdavky na činnosti uvedené v žiadosti o finančný príspevok, ktoré súvisia s cezhraničnou spoluprácou, a ktoré sú súčasťou investície do infraštruktúry.
Do investičných nákladov sa nezapočítavajú rezervy, reprodukčné náklady, zmeny pracovného kapitálu v investičnej fáze.
- 3) Harmonogram musí uvádzať informácie o termínoch začatia, dobe trvania a termínoch ukončenia najdôležitejších etáp investície, vrátane:
 - rozsahu prípravnej fázy (nadviazanie partnerstva, vypracovanie dokumentácie, získanie povolení na realizáciu investície),
 - rámcových termínov hodnotenia projektu,
 - realizácie postupov pre získanie dodávateľa/dodávateľov (verejné obstarávanie),
 - realizácie hlavných etáp stavebných prác, dodávok a služieb,
 - termínu konečného vyúčtovania projektu.

Dôležité je určiť hodnotu nákladov, plánovaných na každý rok realizácie investície, čo sa odzrkadľuje v tabuľkách peňažných tokov finančnej analýzy.

Harmonogram musí zohľadňovať dobu trvania jednotlivých aktivít, použitú technológiu, nebezpečenstvo omeškania platieb (napr. z dôvodu námietok v procese verejného obstarávania, nepriaznivých poveternostných podmienok, času potrebného na získanie financií z externých zdrojov, atď.). Treba tiež dodržiavať termíny oprávnenosti nákladov a konečné termíny vyúčtovania projektov, ktoré sú stanovené pre PL-SK.

- 4) Investičné náklady treba uviesť vo výpočtových tabuľkách v hárku „Dane_Dáta”. Náklady treba rozdeliť na jednotlivé roky podľa položiek:
 - a) oprávnené výdavky:
 - netto,
 - DPH,
 - b) neoprávnené výdavky:
 - netto,
 - DPH z neoprávnených výdavkov netto,
 - DPH z oprávnených výdavkov, ktorá je predmetom zúčtovania na daňovom úrade.

Príklad:

Rodzaj wydatków: Kategoria výdavkov:	Lata poniesienia nakładów Roky vynaloženia výdavkov								RAZEM: SPOLU:
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Wydatki kwalifikowane: Oprávnené výdavky:									
Wydatki netto: Výdavky netto:	1000,00	1000,00	1000,00	2000,00					5000,00
Kwalifikowany VAT: Refundovateľná DPH:	230,00	230,00		460,00					920,00
RAZEM (wydatki kwalifikowane): SPOLU (oprávnené výdavky):	1230,00	1230,00	1000,00	2460,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5920,00
w tym kwalifikowany VAT: vrátane refundovateľnej DPH:	230,00	230,00	0,00	460,00	0,00	0,00	0,00	0,00	920,00
Wydatki niekwalifikowane: Neoprávnené výdavky:									
Wydatki netto: Výdavky netto:		100,00		100,00					200,00
VAT od wydatków niekwalifikowanych: DPH z neoprávněných výdavkov:		23,00		8,00					31,00
VAT, który podlega rozliczeniu z organami skarbowymi: DPH, ktorá je predmetom zúčtovania na daňovom úrade:			230,00						230,00
RAZEM (wydatki niekwalifikowane): SPOLU (neoprávnené výdavky):	0,00	123,00	230,00	108,00	0,00	0,00	0,00	0,00	461,00
w tym niekwalifikowany VAT: vrátane nerefundovateľnej DPH:	0,00	23,00	230,00	8,00	0,00	0,00	0,00	0,00	261,00
RAZEM (wydatki całkowite): SPOLU (Celkové výdavky):	1230,00	1353,00	1230,00	2568,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6381,00
w tym VAT: vrátane DPH:	230,00	253,00	230,00	468,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1181,00

Detailnejšie údaje týkajúce sa investičných nákladov musia byť uvedené v opisnej časti finančnej analýzy. Informácie musia byť v súlade so žiadosťou o finančný príspevok.

3.2. Zdroje financovania

- 1) V tomto bode sa musí nachádzať popis zdrojov financovania investičných nákladov projektu, vrátane:
 - hodnoty oprávnených nákladov – navrhovaná výška finančného príspevku z EFRR, prostriedky žiadateľa, partnerov a ostatné národné verejné prostriedky (napr. dotácie poskytnuté zo štátneho rozpočtu) a súkromné zdroje,
 - zdroje umožňujúce pokrytie neoprávněných výdavkov v rámci projektu.
- 2) Zdroje financovania analyzovanej investície treba uviesť vo výpočtových tabuľkách v hárku „Dane_Dáta”. Náklady treba rozdeliť na jednotlivé roky podľa položiek:
 - a) miera spolufinancovania v %,
 - b) suma vlastných prostriedkov partnerov,
 - c) sumu ostatných národných prostriedkov z verejných a súkromných zdrojov.
- 3) Počas zostavovania rozpočtu projektu a štruktúry jeho financovania je potrebné venovať pozornosť limitom celkovej hodnoty, oprávnených nákladov a dotácie, ktoré platia pre danú oblasť podpory Programu PL-SK.
- 4) Opisná časť analýzy musí uvádzať konkrétne zdroje pokrytia vlastných prostriedkov, štátnych príspevkov a neoprávněných výdavkov.

Príklad:

Dofinansovanie z EFRR: Miera spolufinancovania z EFRR:	75,00%	Dofinansovanie, zgodnie z wyliczeniem luki w finansowaniu może wynosić max.: Financowanie w súlade s výpočtom medzery vo financovaní môže byť max.:					77,17%	tj. (EUR):	4568,46
Rok: Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	RAZEM: SPOLU:
Dotacja Interreg V-A PL-SK: Dotácia Interreg V-A PL-SK:	922,50	922,50	750,00	1845,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4440,00
Wkład własny partnerów: Vlastné prostriedky partnerov:	200,00	400,00	480,00	700,00					1780,00
Inne krajowe środki publiczne i prywatne: Iné národné prostriedky z verejných a súkromných zdrojov:	107,50	30,50		23,00					161,00
RAZEM: SPOLU:	1230,00	1353,00	1230,00	2568,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6381,00

Formulár obsahuje aj kontrolné mechanizmy, ktoré overujú:

- či sa súčet zdrojov financovania rovná celkovým investičným nákladom (prvý riadok pod tabuľkou),
- či požadovaná miera spolufinancovania neprekračuje limit stanovený na základe výpočtu príjmov vytváraných investíciou.

5) Jednotlivé investície, neinvestičné aktivity, dokonca aj výdavky, môžu z hľadiska štátnej pomoci a generovaných príjmov využívať rôznu mieru spolufinancovania. Vo výpočtovom hárku treba uviesť hodnoty v rozsahu ekonomickej a finančnej analýzy. Avšak rôzna miera spolufinancovania nie je dôvodom na vypracovanie samostatných ekonomických a finančných analýz. Zásady vypracovania samostatných analýz sú uvedené v 2. kapitole *Pokynov*.

6) Pri prezentácii zdrojov financovania zámeru treba bezpodmienečne určiť spôsoby zabezpečenia likvidity projektu počas jeho realizácie (vrátane investičných prvkov na slovenskej a poľskej strane). Napriek získaniu finančného príspevku z Programu PL-SK existuje značné riziko oneskorenia platieb, čo vyplýva z komplikovanosti procesu overovania a certifikácie žiadostí o platbu. Medzi metódy predchádzania rizika straty likvidity počas realizácie projektu patria:

- preklenovacie úvery (na financovanie výdavkov projektu do chvíle refundácie prostriedkov z EFRR),
- vytvorenie rezerv vlastných prostriedkov,
- vyúčtovanie investície po častiach,
- zohľadnenie dlhších lehôt splatnosti v zmluvách s dodávateľmi.

V prípade financovania vlastného príspevku prostredníctvom požičaných prostriedkov je potrebné určiť základné predpokladané parametre: výšku istiny úveru, menovú jednotku úveru, úrokovú sadzbu (pevná alebo pohyblivá), obdobie úveru, dobu odloženej splatnosti, maržu, druh splátok (mesačné, štvrťročné, ročné). Tieto údaje ovplyvnia výšku finančných nákladov investície (súčasť výkazu peňažných tokov).

3.3. Zostatková hodnota

- 1) V súvislosti s dlhou dobou predpokladanej prevádzky investície spojenej s technickým a ekonomickým opotrebovaním vzniknutého dlhodobého majetku musí finančná analýza zohľadňovať postupné znižovanie hodnoty dlhodobého majetku.
- 2) Zostatková hodnota investície sa vyskytuje v prípade, že:
 - pri vynaložení primeraných nákladov na rekonštrukciu, opravy a náklady môže byť investícia prevádzkyschopná aj nad rámec analyzovaného obdobia,
 - príjmy investície prevyšujú jej prevádzkové náklady.

1. Ak majú aktíva operácie projektovanú životnosť dlhšiu ako referenčné obdobie (...), ich zostatková hodnota sa určí vypočítaním čistej súčasnej hodnoty peňažných tokov v zostávajúcich rokoch životnosti operácie (...).

2. Zostatková hodnota investície sa zahrnie do výpočtu diskontovaných čistých príjmov operácie iba vtedy, ak príjmy prevyšujú náklady (...).

- článok 18 nariadenia č. 480/2014

Zostatková hodnota odzrkadľuje potenciálny finančný prínos, ktorý môže investícia priniesť nad rámec analyzovaného obdobia.

- 3) Zostatkovú hodnotu uvádzame v poslednom roku analyzovaného obdobia.

Počíta sa podľa vzorca:

$$W_r = CF_n \times i$$

kde:

$CF_{n+...}$ – sú peňažné toky (pre posledný rok analýzy $n+...$),

i – je partnerom určený počet rokov fungovania projektu nad rámec referenčného obdobia.

- 4) Zostatková hodnota sa vyskytne len vtedy, keď toky v poslednom analyzovanom roku ($CF_n+...$) budú mať kladnú hodnotu.
- 5) V poslednom analyzovanom roku sa nesmú znižovať príjmy ani navyšovať prevádzkové náklady. Reprodukčné náklady ako aj náklady na údržbu by v poslednom analyzovanom roku nemali prekročiť priemerné hodnoty týchto nákladov z predchádzajúcich rokov referenčného obdobia.

- 6) Počet rokov životnosti projektu nad rámec referenčného obdobia vyplýva z analýzy odpisov dlhodobého majetku, pričom treba zohľadniť:
 - druh aktív,
 - intenzitu prevádzky,
 - odpisové sadzby,
 - vynaložené reprodukčné náklady a náklady na údržbu.
- 7) Medzeru vo financovaní počítame so zostatkovou hodnotou diskontovanou pomocou faktora platného pre posledný rok referenčného obdobia.
- 8) Zostatkovú hodnotu nezohľadňujeme v analýze finančnej udržateľnosti.
- 9) Pre výpočet zostatkovej hodnoty pomocou dostupných výpočtových tabuliek (v hárku „Dane_Dáta”) musí partner uviesť:
 - názov dlhodobého majetku,
 -

- počiatočnú hodnotu dlhodobého majetku (v roku jeho výstavby, odovzdania, môže to byť súčet výdavkov za niekoľko rokov realizácie výstavby),
- sadzby odpisov (ročná amortizácia hodnoty).

Ostatné výpočty sa urobia automaticky.

Príklad:

2. WARTOŚĆ REZYDUALNA ZOSTATKOVÁ HODNOTA

Podaj nazwę.
Zadajcie
nazov.

ŚRODEK TRWAŁY NR 1: DLHODOBÝ MAJETOK Č. 1:	Budynek nr 1							
Rok: Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Wartość początkowa środka trwałego 1: Počiatočná hodnota dlhodobého majetku 1:			3813,00					
Stopa amortyzacji: Odpisová sadzba:	5,00%							
Przewidywana liczba lat użytkowania infrastruktury poza okres analizy: Plánovaný počet rokov používania infraštruktúry nad rámec daného referenčného obdobia:	3							

Podaj wartość
(%).
Zadajcie hodnotu
(%).

Podaj wartość w roku
zakończenia robót.
Zadajcie hodnotu v
roku ukončenia
stavby.

Formulár obsahuje kontrolné mechanizmy, ktoré overujú, či sa súčet hodnôt dlhodobého majetku rovná celkovým investičným nákladom (prvý riadok pod tabuľkou).

Hárok zahŕňa štandardne tabuľky pre 3 kategórie dlhodobého majetku. Ak sa ich v investícii vyskytuje viac – treba ich „zlúčiť“ a použiť spriemerované odpisové sadzby alebo podľa potreby pridať tabuľky - pozor na zachovanie správnosti výpočtov.

- 10) Zásady týkajúce sa stanovenia zostatkovej hodnoty sa neuplatňujú v prípade investícií, v ktorých neboli naplánované stavebné práce, kúpa zariadenia alebo nehmotného majetku.

3.4. Analýza dopytu, cien a príjmov

- Analýza dopytu po službách a výrobkoch ponúkaných po realizácii investície sa v praxi týka každej investície, ktorá sa môže realizovať v rámci Programu PL-SK. Analýza dopytu je detailnou prezentáciou metód skúmania a merania populácie, na ktorú sa budú priamo vzťahovať výsledky investície, vo vzťahu k počtu osôb alebo subjektov využívajúcich navrhovanú infraštruktúru v prepojení na počet služieb poskytovaných v dôsledku jej realizácie.

Na účely výpočtu znížených čistých výnosov sa výnosy stanovia takto:

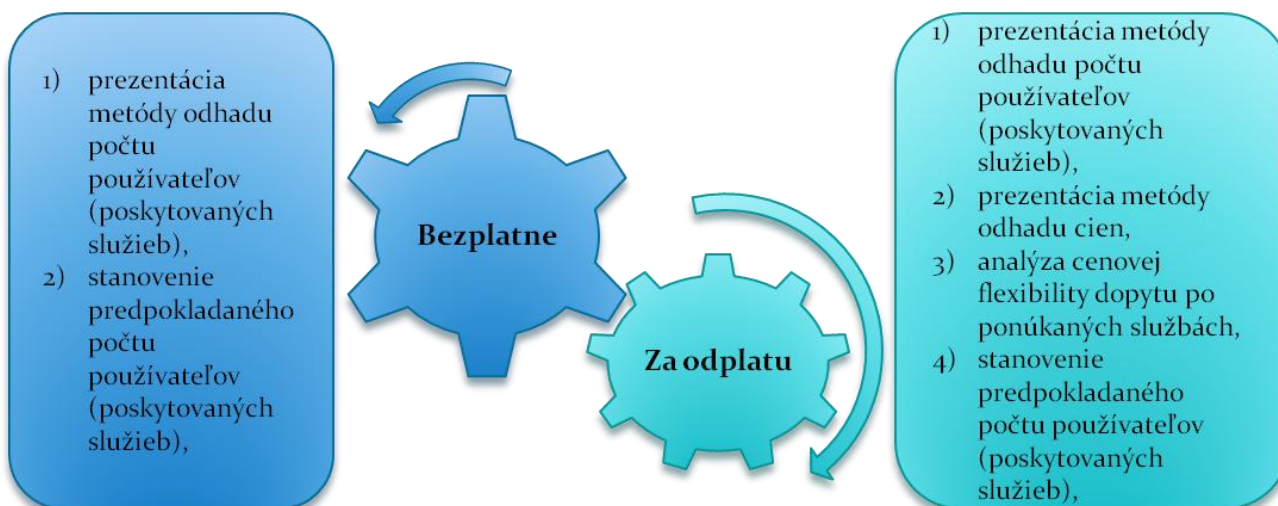
- ak je to relevantné, používateľské poplatky sa stanovia v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ a ak je to primerané, zohľadnia sa zretele cenovej dostupnosti;*
- v príjmoch nie sú zahrnuté transfery zo štátnych alebo z regionálnych rozpočtov alebo systémov štátneho verejného poistenia;*
- ak sa v rámci operácie pridávajú nové aktíva, ktoré dopĺňajú už existujúcu službu alebo infraštruktúru, zohľadnia sa príspevky od nových užívateľov aj dodatočné príspevky od existujúcich užívateľov novej alebo rozšírenej služby alebo infraštruktúry.*

- článok 16 nariadenia č. 480/2014

Zdôvodnenie množstiev je mimoriadne dôležité, ak je používanie infraštruktúry za odplatu (napr. sprevádzkovanie turistického informačného centra, objektov športovej a vzdelávacej infraštruktúry,

kultúrnych centier, kde aspoň časť plánovaných aktivít môže byť spojená s plateným poskytovaním služieb, predajom tovarov alebo výrobkov).

- 2) Rozsah analýzy bude závisieť od toho, či bude investícia naviazaná na platenú činnosť/službu pre konečných odberateľov.

- 3) Analýza musí úzko súvisieť s prieskumom uvedených oblastí:
 - demografickej situácie,
 - súčasnej úrovne poskytovaných služieb,
 - charakteristiky odberateľov, ktorým je táto ponuka adresovaná, ich potrieb a očakávaní,
 - konkurencie (na trhu i mimo neho),
 - cenovej dostupnosti a úrovne cien na trhu,
 - rentability na trhu hospodárskeho sektora, ktorého sa investícia týka,
 - cien za náhradné služby,
 - segmentácie trhu.
- 4) V prípade vytvorenia ponuky nových služieb odporúčame vypracovať analýzu dopytu pomocou štandardnej metódy.

V prípade investícií týkajúcich sa prestavby alebo rozšírenia existujúcej infraštruktúry, ktoré zmenia škálu a kvalitu poskytovaných služieb, budú východiskom pre analýzu dopytu historické údaje spojené s počtom osôb využívajúcich doterajšiu ponuku danej jednotky a odhady zmien počtu užívateľov a zmien cien v súvislosti so zlepšením kvality a novou ponukou. V takom prípade odporúčame použiť prírastkovú metódu.

Výnimku tvoria investície do cestnej infraštruktúry, kde sú odhady dopytu (priemernej dennej premávky) založené na parametrickom modeli (pozri *Doplnok* týkajúci sa cestnej infraštruktúry).

- 5) Ceny uvádzané partnerom/prevádzkovateľom sa môžu meniť počas obdobia, za ktoré sa finančné prognózy pripravujú. Analýza dopytu a cien, najmä investícií týkajúcich sa športovej, turistickej a kultúrnej infraštruktúry, musí zohľadňovať otázky zmien atraktivity investície v čase, čiže životný cyklus výstupov investície (zmeny cien vo fázach: implementácie, rastu, dospelosti a úpadku).
- 6) Pri výpočtoch treba zohľadniť:

- uplatnenie princípu „znečisťovateľ platí”, čo znamená, že subjekty poškodzujúce životné prostredie musia znášať náklady na predchádzanie týmto škodám alebo na odstraňovanie ich následkov,
- v príslušných prípadoch **pravidlo cenovej dostupnosti** v nadväznosti na relatívnu kúpyschopnosť daného členského štátu.

Údaje týkajúce sa prognózy dopytu sú priamo prepojené s odhadmi výsledkov investície. Treba zabezpečiť súlad týchto informácií.

Dopyt treba odhadnúť obzvlášť dôkladne, pretože:

- **nezáujem o ponuku zo strany odberateľov môže ohroziť rentabilitu zámeru,**
- **nedosiahnutie naplánovaných cieľov môže byť považované za porušenie pravidla udržateľnosti projektu, a teda hrozí riziko vrátenia získanej dotácie.**

- 11) Na základe analýzy veľkosti dopytu a výpočtu cien sa stanovujú príjmy z investície.
- 12) Medzi príjmami treba zvlášť vyčleniť príjmy splňujúce podmienky článku 61 odsek 1 nariadenia č. 1303/2013 (t.j. poplatky, ktoré vynakladajú priamo užívatelia za využívanie *infraštruktúry, predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo platby za služby*), pretože tieto príjmy budú tvoriť prvok zohľadňovaný vo výpočtoch príjmov vytváraných investíciou.
- 13) Samostatnú kategóriu tvoria príjmy získané počas realizácie investície (tzv. príležitostné príjmy, napr. z predaja dreva zo stromov, ktoré museli byť vyťaté z dôvodu realizácie projektu, z predaja šrotu, sute z demontáže, z reklám umiestnených na stavenisku). Tieto príjmy sa nezapočítavajú do výpočtu príjmov vytváraných projektom. Ich hodnotu priamo odpočítame od sumy oprávnených výdavkov investície (pozri článok 65 odsek 8 nariadenia č. 1303/2013).
- 14) Pri investíciách realizovaných verejnými orgánmi sa môžu vyskytovať rôzne príjmy spojené s verejným charakterom investície – napr. príspevky na sektor vzdelávania, príspevky na kultúrnu činnosť, účelové dotácie na realizáciu budúcich investícií, ktoré majú reprodukčný charakter atď. Bez ohľadu na spôsob výpočtu (napr. pevná suma na 1 žiaka) takéto sumy nie sú príjmom investície, ktorý treba zohľadniť pri analýze finančnej medzery. Pri využití metodiky DCF je v analýze potrebné zohľadňovať príjmy tohto druhu vo finančnej časti výkazu peňažných tokov.
- 15) V špecifických prípadoch môžu byť príjmy a dotácie od verejných subjektov považované za príjmy investície, a to vtedy, keď sú vo forme „poplatku za sprístupnenie” infraštruktúry. Takáto situácia môže nastať v prípade niektorých verejno-súkromných opatrení (PPP projektov) a poplatkov pre koncesionárov diaľnic. V takýchto situáciách - pozri pokyny na s. 36 *Príručky CBA*, 2014.
- 16) Výpočet dopytu, cien a príjmov treba vypracovať v hárku „Dane_Dáta” v tabuľke „3. PRZYCHODY / 3. PRÍJMY”. Spôsob výpočtu a jeho zdôvodnenie závisí od toho, akú metódu použije analytik danej investície. Výpočet však musí byť transparentný a v opisnej časti musí byť uvedené aj konkrétne zdôvodnenie.
Vo formulároch sme na začiatok vyčlenili najdôležitejšie kategórie služieb a prenájmu a použili výpočet „*množstvo × cena*”.
V prípade potreby sa v hárku môžu pridávať ďalšie riadky. Je dôležité, aby bol súčet príjmov za jednotlivé analyzované roky uvedený v riadku: „Razem przychody: / Celkové príjmy:”

Príklad:

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rok:								
Usluga 1: ...								
Služba 1: ...								
Popyt (liczba jednostek):			1	3	3	3	3	3
Dopyt (počet jednostek):								

Cena jednostkowa usługi, biletu:			10,00	10,00	10,00	10,00	10,00	10,00
Jednotková cena za služby, lístky:								
Przychód z usługi 1:			10,00	30,00	Podaj wartość. Zadażte hodnotu.	30,00	30,00	30,00
Príjmy zo služieb 1:								
Przychody z tytułu								
Príjmy z								
(...)								
(...)								
Przychód z:								
Príjmy z:								
(...)								
Razem przychody:								
Celkové príjmy:			10,00	45,00	45,00	Wpisz wartość lub formułę. Zadażte hodnotu alebo vzorec.	,00	45,00
W tym wierszu podaj sumę przychodów projektu (wartość lub formuła). V tomto riadku zadażte výšku príjmov projektu (hodnota alebo vzorec).								

- 17) Pri analýze potenciálnych príjmov investície je potrebné venovať mimoriadnu pozornosť identifikácii všetkých potenciálnych zdrojov príjmov, ktoré spĺňajú podmienky čl. 61 nariadenia č. 1303/2013, pretože neúplná analýza v tomto rozsahu môže mať za následok úpravou výšky priznaného finančného príspevku. Navyše príjmy, ktorých hodnota bola evidentne zle alebo nespoľahlivo odhadnutá, môžu byť spochybnené pri formálnom alebo vecnom hodnotení projektu, vo výnimočných prípadoch môžu byť považované za nezrovnalosti.

3.5. Prevádzkové náklady

- Vo finančnej analýze treba prevádzkové náklady týkajúce sa projektu:
 - odhadnúť priamo (štandardná metóda),
 - alebo určiť na základe porovnania prevádzkových nákladov bez realizácie projektu a po realizácii projektu (prírastková metóda).

Prírastková metóda vypracovania finančnej analýzy si vyžaduje, aby boli v prvom rade popísané súčasné náklady týkajúce sa všeobecného fungovania partnera/prevádzkovateľa, a následne treba zostaviť prognózu nákladov a výdavkov, ktoré sa môžu vyskytnúť v prípade zrealizovania investície. Rozdiel medzi horeuvedenými prognózami tvorí náklady investície, ktoré sú základom pre stanovenie ukazovateľov diskontnej miery, úrovne finančnej medzery a analýzy udržateľnosti.

Na účely výpočtu diskontovaných čistých príjmov sa zohľadnia tieto náklady, ktoré vznikli v referenčnom období, uvedené v článku 15 ods. 2:

- a) reprodukčné náklady zariadení s krátkou životnosťou zabezpečujúcich technické fungovanie operácie;*
- b) fixné prevádzkové náklady, vrátane nákladov na údržbu, ako sú náklady na zamestnancov, náklady na údržbu, opravy, všeobecné riadenie a správu a poistenie;*
- c) variabilné prevádzkové náklady, vrátane nákladov na údržbu, ako sú spotreba surovín, náklady na energie a iný spotrebný tovar a iná údržba a opravy potrebné na predĺženie životnosti operácie.*

- článok 17 nariadenia č. 480/2014

- 2) V každom prípade je partner povinný spoľahlivo a čo najpresnejšie odôvodniť predpokladané hodnoty. Výpočet nákladov sa musí zakladať minimálne na:
 - informáciách uvedených v technickej dokumentácii,
 - informáciách týkajúcich sa prevádzky podobných objektov,
 - historických údajoch,
 - skúsenostiach partnera/prevádzkovateľa.
- 3) V súlade s účtovnými pravidlami sa náklady uvádzajú len vtedy, keď dôjde k pripísaniu peňažných prostriedkov alebo pri úhrade výdavkov. V analýze **sa nesmie zohľadňovať**:

- zníženie hodnoty a amortizácia – namiesto nich treba naplánovať náklady na údržbu (reprodukčné) na roky zaťažené výdavkami,
- rezervy na budúcu obnovu majetku alebo na podmienené aktíva.

Za prevádzkové náklady nepovažujeme ani kapitálové náklady (napr. úroky z úverov).

- 4) Charakteristika naplánovaných nákladov musí byť uvedená prehľadným spôsobom. Preto na tento účel treba použiť hlavné kategórie nákladov stanovené vo výpočtových tabuľkách. Analýza musí uvádzať spôsob výpočtu jednotlivých hodnôt.

Príklad rozsahu informácií týkajúcich sa najdôležitejších kategórií:

- **materiálové náklady:** stanovenie druhov, množstva a trhových cien pre najdôležitejšie kategórie materiálov (ak je to možné). V prípade značnej rôznorodosti sa odporúča vyčleniť najdôležitejšie kategórie sortimentu spotrebúvaných materiálov,
- **náklady na energie:** informácie o predpokladanej spotrebe elektrickej a tepelnej energie musia byť obsiahnuté v projektových častiach technickej dokumentácie projektu. Náklady investície sa stanovujú na základe plánovanej spotreby energie a súčasných aj prognózovaných cien,
- **personálne náklady:** zmena nákladov v tomto rozsahu sa vyskytne v prípade vzniku nových pracovných miest (alebo pri zmene výšky miezd) v dôsledku realizácie investície. Výpočet množstva v tomto rozsahu bude najčastejšie v súlade s plánovanými výsledkami investície. Analýza nákladov na mzdy musí zohľadniť uvedenie počtu a druhov vytvorených pracovných miest, výšky miezd, výšky poistného na sociálne poistenie, druhu a výšky dodatočných plnení – za dovolenky, príspevok na ochranný odev atď. Základom pre výpočet jednotlivých parametrov musia byť priemerné mzdy pre dané pracovné zaradenie (druh vykonávaných úkonov), vnútroštátne predpisy týkajúce sa odvodov zamestnávateľa za zamestnancov a v prípade štátnych orgánov – platné poriadky odmeňovania a dodatočných plnení,
- **reprodukčné náklady a náklady na opravy:** výdavky znášané na prinavrátenie plnej funkčnosti výstupov investície. V súlade s čl.17 nariadenia č. 480/2014 sa zohľadňujú podľa účtovných pravidiel – t.j. ako celok v roku ich vynaloženia,
- **externé služby:** sú najčastejšie všetky služby poskytované externými subjektmi, napr. rekonštrukcie, servis, doprava, telekomunikácia, propagácia (ktorá netvorí náklady na

- investíciu), udržiavanie čistoty, ochrana, komunálne služby atď. V analýze treba vyčleniť kategórie služieb aj uviesť odôvodnenie pri zohľadnení informácií o trhovách cenách. Môžu to byť najmä náklady na povinné a nepovinné poistenie majetku, pretože sú jedným z najdôležitejších nástrojov predchádzania rizika spojeného s prevádzkovaním investície,
- **dane a poplatky:** dane z majetku (z nehnuteľností), ktoré sa musia vypočítať na základe sadzieb platných na danom území a rôzne administratívne poplatky,
 - **ostatné náklady:** v tejto položke treba uviesť a vypočítať ostatné náklady, ktorých zmeny môžu nastať v prípade realizácie investície.
- 5) Ak v dôsledku realizácie investície dôjde k zníženiu danej kategórie nákladov, vzniknuté úspory sa budú musieť náležite zúčtovať – pozri bod 3.6. *Pokynov*.
- 6) Výpočet nákladov treba vypracovať v hárku „Dane_Dáta” v tabuľke „4. KOSZTY OPERACYJNE / 4. PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY”. Spôsob výpočtu a jeho zdôvodnenie závisí od toho, akú metódu použije analytik danej investície. Výpočet však musí byť transparentný a v opisnej časti musí byť uvedené aj konkrétne zdôvodnenie. V hárkoch sme navrhli najdôležitejšie kategórie nákladov s možnosťou pridávania ďalších riadkov pre vlastné výpočty. Ak sa v danom projekte vyskytuje kategória nákladov, ktorá nie je medzi navrhovanými, je možné zmeniť jej názov a opísať inú dôležitú kategóriu.
- 7) Zníženie nákladov treba uvádzať ako záporné hodnoty (napr. „– 15000”).
- 8) V prírastkovom modeli treba uviesť hodnoty nákladov pre možnosť „bez realizácie investície” a pre možnosť „s investíciou”. Rozdiel, vrátane úspor, sa vypočíta automaticky. Je dôležité, aby bol súčet prevádzkových nákladov pre jednotlivé analyzované roky uvedený v tabuľke „4.3. KOSZTY OPERACYJNE - podsumowanie: / 4.3. PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY - súhrn”.

Príklad:

4. KOSZTY OPERACYJNE

4. PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY

4.1. Koszty, których zmiany mogą wystąpić w przypadku realizacji inwestycji.

4.1. Náklady, zmeny ktorých môžu nastať v prípade realizácie investície.

Kategoria:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kategoria:								
KOSZTY MATERIAŁÓW:								
MATERIAŁOWÉ NÁKLADY:			50,00	5,00	5,10	5,20	5,31	5,41
Obliczenia:	Tu można dodać wiersze. Tu możecie pridať riadky.							
Kalkulácie:								

Kategoria:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kategoria:								
KOSZTY ENERGII:								
NÁKLADY NA ENERGIE:			150,00	150,00	150,00	150,00	150,00	150,00
Obliczenia:								
Kalkulácie:								

(...)

4.3. KOSZTY OPERACYJNE - podsumowanie:

4.3. PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY - súhrn:

Kategoria:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kategoria:								
KOSZTY OPERACYJNE (do obliczenia NPV):			100,00	175,00	75,10	185,20	75,31	90,41
PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY (pre výpočet NPV):								
Razem (wartość nominalna):	1425,0							
Spolu (nominálna hodnota):								
Razem (wartość zdyskontowana):	1020,9							
Spolu (diskontovaná hodnota):								

KOSZTY OPERACYJNE (do analizy luki w finansowaniu):				200,00	175,00	175,10	185,20	175,31
---	--	--	--	--------	--------	--------	--------	--------

PREVÁDZKOVÉ NÁKLADY (pre potreby analýzy finančnej medzery):								
Razem (wartość nominalna):	2025,0							
Spolu (nominalna hodnota):								
Razem (wartość zdyskontowana):	1491,7							
Spolu (diskontovaná hodnota):								

Pozor! – hodnoty prevádzkových nákladov pre výpočet diskontných koeficientov a príjmov vytváraných projektom sa v príklade líšia z dôvodu odlišného spôsobu vyúčtovania úspor. Pozri bod 3.6 Pokynov.

3.6. Vyúčtovanie úspor

Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas operácie, sa považujú za čistý príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

- článok 61 nariadenia
č. 1303/2013

- 1) Situácia, v ktorej dochádza v dôsledku realizácie projektu k zníženiu nákladov, sa musí v analýze náležite zohľadniť.
- 2) Vzhľadom na význam tejto oblasti, treba zanalyzovať všetky možnosti získania úspor (náklady so záporným znamienkom v jednotlivých kategóriách prevádzkových nákladov), a tiež informácie, či a v akej miere bude znížená dotácia pre partnera/prevádzkovateľa.
- 3) Investícia patrí do kategórie investícií generujúcich príjmy, ak napriek chýbajúcim príjmom od priamych užívateľov dochádza k úsporám, ale tieto sú väčšie ako náklady na údržbu investície.
- 4) Pri výpočte medzery vo financovaní môžeme vynechať jedine úspory prevádzkových nákladov do výšky sumy, o ktorú bola znížená dotácia.
- 5) Pri vyúčtovaní úspor môžeme zohľadniť len zníženie dotácie, ktorú subjekt získava z externých zdrojov. Zmeny vyúčtovaní medzi závislými subjektmi (napr. zriaďovateľ školy zníži jej rozpočet) sa neberú do úvahy.
- 6) Vyúčtovanie úspor pomocou výpočtových hárkov sa nachádza v tabuľke „4.2. ROZLICZENIE OSZCZĘDNOŚCI KOSZTÓW OPERACYJNYCH / 4.2. VYÚČTOVANIE ÚSPOR PREVÁDZKOVÝCH NÁKLADOV” a je v značnej miere zjednodušené, pretože:
 - informácie ohľadom úspor sa automaticky preberajú z tabuliek týkajúcich sa jednotlivých prevádzkových nákladov,
 - stačí uviesť len sumu, o ktorú boli znížené externé dotácie na prevádzku v dôsledku vyúčtovania úspor (táto suma nemôže byť vyššia ako úspora),
 - úspory nákladov sa náležite premietnu aj do analýzy diskontných faktorov a do výpočtov príjmov vytváraných projektom.

Príklad:

4.2. Rozliczenie oszczędności kosztów operacyjnych

4.2. Wyúčtovanie úspor prevádzkových nákladov

Kategória:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kategória:								
Wartość oszczędności:								
Hodnota úspor:			100,0		100,0		100,0	100,0
Obniżenie dotacji na działalność w związku z rozliczeniem oszczędności:								
Zníženie dotácie na financovanie prevádzky v súvislosti s vyúčtovaním úspor:			80,0		80,0			80,0
Oszczędności uwzględnione w analizie luki finansowej (jak przychody):								
Úspory zohľadnené v analýze finančnej medzery (ako príjmy):			20,0		20,0		30,0	20,0

Podaj wartość (< = wartości oszczędności).
Zadajte hodnotu (< = hodnoty úspor).

- 7) Po stanovení hodnoty výdavkov, príjmov a nákladov treba vo výpočtovom hárku vyplniť tabuľku „5. UPROSZCZONY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH / 5. ZJEDNODUŠENÝ VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV”. Povinne treba uviesť:
- zobrať úver („+”) a splátky úver („-”),
 - prostriedky na zabezpečenie fungovania projektu (prostriedky partnera alebo prevádzkovateľa, verejné dotácie a subvencie a iné),
 - prípadné dividendy („-”), t.j. peňažný podiel z čistého zisku projektu vyplatený partnerovi/prevádzkovateľovi.

3.7. Finančný výsledok a analýza diskontných faktorov

- 1) Pre investíciu, ktorá sa uchádza o finančný príspevok v rámci Programu PL-SK, treba vypočítať diskontné koeficienty pre: FNPV (čistú finančnú súčasnú hodnotu) a FRR (finančnú mieru návratnosti).
- 2) Tieto koeficienty sa stanovujú na základe nasledovných finančných tokov investície:

Investičné náklady	celková hodnota bez odpočítania požadovanej dotácie
Prevádzkové náklady	bez odpisov
Úspory nákladov	znižujú hodnotu prevádzkových nákladov
Príjmy	v zmysle článku 61 nariadenia č. 1303/2013
Zostatková hodnota	len v prípade kladnej hodnoty

3) Diskontné faktory finančnej výkonnosti vypočítame pomocou vzorcov:

$$FNPV(C) = \sum_{t=0}^n a_t S_t = \frac{S_0}{(1+i)^0} + \frac{S_1}{(1+i)^1} + \dots + \frac{S_n}{(1+i)^n}$$

$$0 = \sum \frac{S_t}{(1+FRR)^t}$$

kde:

S_n – saldá peňažných tokov vytvárané projektom v jednotlivých rokoch prijatého referenčného obdobia analýzy,

n – referenčné obdobie (počet rokov) znížené o 1 rok,

a_t – finančný diskontný faktor $a_t = \frac{1}{(1+i)^t}$

i – prijatá finančná diskontná miera,

- 4) Vyššie vymenované koeficienty sa automaticky prepočítavajú vo výpočtových formulároch v hárku „Wyniki_Wysledky”.
- 5) V súlade s *Príručkou CBA*, 2014, s. 38, investície spolufinancované z prostriedkov EÚ musia spĺňať aspoň minimálne kritéria pre finančné koeficienty, tj. $FNPV/C < 0$ i $FRR/C < 4\%$. V súlade so zásadami doplnkovosti a proporcionality by prostriedky z EFRR mali stanoviť len doplnenie finančných zložiek nevyhnutných pre realizáciu investície. Na tomto základe nie je podľa orgánov Spoločenstva potrebné poskytovať finančné príspevky investíciám, ktoré v prijatom referenčnom období budú vytvárať finančné príjmy umožňujúce uhradenie celého predtým investovaného kapitálu. Táto požiadavka sa netýka investícií, na ktoré sa vzťahujú predpisy o štátnej pomoci.
- 6) Okrem toho sa v hárkoch prepočítavajú koeficienty čistej súčasnej finančnej hodnoty kapitálu ($FNPV/K$) a finančnej miery návratnosti kapitálu (FRR/K). Investícia môže vykazovať kladné hodnoty, čo znamená, že v období finančnej prognózy táto poskytne príjmy väčšie ako výdavky pôvodne vynaložené národnými subjektmi.

Príklad:

2. Obliczenie FNPV/C:

2. Kalkulácie FNPV/C:

Rok:	2015	2016	2017
Rok:			
Nakłady inwestycyjne:	1230,00	1353,00	1000,00
Investičné náklady:			
Przychody (art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2014):			10,00
Príjmy (článok 61 nariadenia (EÚ) 1303/2013):			
Wartość rezydualna:			
Zostatková hodnota:			
Koszty operacyjne:			100,00
Prevádzkové náklady:			
Przepływy razem:	-	-	-
Celkové peňažné toky:	1230,00	1353,00	1090,00
Stopa dyskontowa:	4,00%		
Diskontná miera:			
Zdyskontowana wartość netto (FNPV/C):	-		
Diskontovaná čistá hodnota (FNPV/C):	6061,01		

3. Obliczenie FRR/C:

3. Kalkulácie FRR/C:

FRR/C:	-
	20,672%

4. Obliczenie FNPV/K:

4. Kalkulácie FNPV/K:

Rok:	2015	2016	2017
Rok:			
Nakłady inwestycyjne:	1230,00	1353,00	1000,00
Investičné náklady:			
Przychody (art. 61 Rozporządzenia nr 1303/2014):			
Príjmy (článok 61 nariadenia (EÚ) 1303/2013):			10,00
Wartość rezydualna:			
Zostatková hodnota:			
Koszty operacyjne:			100,00
Prevádzkové náklady:			
Kredyty i odsetki:			
Úvery a úroky:			
Inne krajowe środki publiczne i prywatne:			
Účasť národných prostriedkov z verejných a súkromných zdrojov:	369,00	492,00	530,00
Przepływy razem:	-861,00	-861,00	560,00
Celkové peňažné toky:			
Stopa dyskontowa:	4,00%		
Diskontná miera:			
Zdyskontowana wartość netto (FNPV/K):	-		
Diskontovaná čistá hodnota (FNPV/K):	3949,64		

5. Obliczenie FRR/K:

5. Kalkulácie FRR/K:

FRR/K:	-
	18,373%

3.8. Analýza finančnej citlivosti investície

- 1) Analýza citlivosti ukazuje, akým spôsobom sa menia ukazovatele výkonnosti investície (predovšetkým FNPV) pri náraste (poklese) hodnoty vybraných parametrov peňažných tokov investície (napr. investičných výdavkov, nákladov, príjmov a pod.). Pri výpočtoch sa mení iba jedna premenná, ostatné parametre musia byť nezmenené.
- 2) Vo výpočtových hárkoch sa analýza prepočítava automaticky na základe hodnôt tokov uvedených pre potrebu vypracovania finančnej analýzy (pozri bod 6. ANALIZA WRAŻLIWOŚCI FINANSOWEJ / 6. ANALÝZA FINANČNEJ CITLIVOSTI v hárku „Wyniki_Wyniki”). Partner musí zadať jedine % zmien investičných výdavkov, príjmov, zostatkovej hodnoty a prevádzkových nákladov.
V tabuľkách budú zaznamenané výsledky pre koeficienty FNPV a FIRR, a tiež grafy znázorňujúce trendy zmien.
- 3) V opisnej časti analýzy treba spomenúť tie premenné, ktorých pozitívne alebo negatívne zmeny majú najväčší vplyv na faktory výkonnosti investície. Najmä v analýze rizika (pozri kapitolu 5 Pokynov) treba opísať riziko spojené s tokmi, ktorých zmena má väčší ako proporcionálny vplyv na hodnotu faktora FNPV.

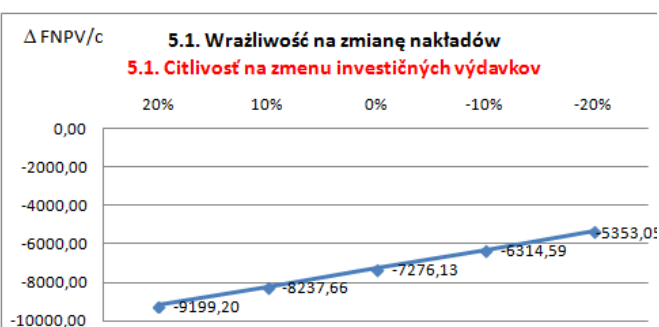
Príklad:

Zmiana:	(+/- wartość bazowa)
Zmena:	(+/- východisková hodnota)
nakładów inwestycyjnych:	20%
inwestycyjnych výdavkov	
przychodów i wartości rezydualnej:	10%
príjmov a zostatkovej hodnoty:	
kosztów operacyjnych:	20%
prevádzkových nákladov:	

6.1. Wrażliwość na zmianę nakładów

6.1. Citlivost' na zmenu investičných výdavkov

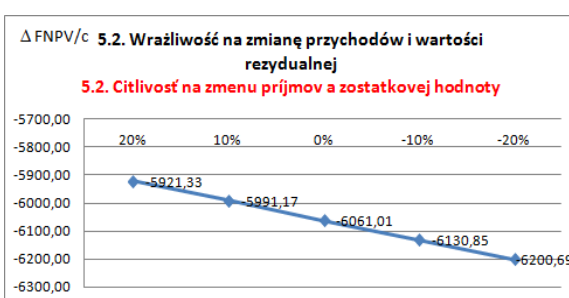
Zmiana:		FNPV/c	FIRR/c
Zmena:			
10%	wzrost nakładów nárast investičných výdavkov	-6634,86	-21,06%
5%	wzrost nakładów nárast investičných výdavkov	-6347,93	-20,87%
0%	wartość bazowa východisková hodnota	-6061,01	-20,67%
5%	spadek nakładów pokles investičných výdavkov	-5774,09	-20,46%
10%	spadek nakładów pokles investičných výdavkov	-5487,16	-20,24%

6.2. Wrażliwość na zmianę przychodów i wartości rezydualnej

6.2. Citlivost' na zmenu príjmov a zostatkovej hodnoty

Zmiana:		FNPV/c	FIRR/c
Zmena:			
20%	wzrost przychodów i wartości rezydualnej nárast príjmov a zostatkovej hodnoty	-5921,33	-18,36%
10%	wzrost przychodów i wartości rezydualnej nárast príjmov a zostatkovej hodnoty	-5991,17	-19,43%
0%	wartość bazowa východisková hodnota	-6061,01	-20,67%
10%	spadek przychodów i wartości rezydualnej pokles príjmov a zostatkovej hodnoty	-6130,85	-22,14%
20%	spadek przychodów i wartości rezydualnej pokles príjmov a zostatkovej hodnoty	-6200,69	-23,94%

3.9. Čisté příjmy generované investicíou – výpočet finančnej medzery

- 1) Investíciami generujúcimi príjmy sú tie, ktoré počas fázy užívania prinášajú väčšie diskontované príjmy ako diskontované náklady.

Cieľom metódy finančnej medzery je určiť úroveň oprávnených výdavkov, ktorá na jednej strane zaručuje, že investícia bude mať dostatočné finančné zdroje pre jej realizáciu, a na druhej umožňuje vyhnúť sa spolufinancovaniu projektu vo vyššej miere ako je to nevyhnutné (poskytnutiu nenáležitých výhod prijímateľovi príspevku).

Na účely uplatnenia medzery vo financovaní sa diskontné čisté príjmy operácie vypočítajú odrátaním diskontovaných nákladov od diskontovaných príjmov a ak je to relevantné, pripočítaním zostatkovej hodnoty investície.

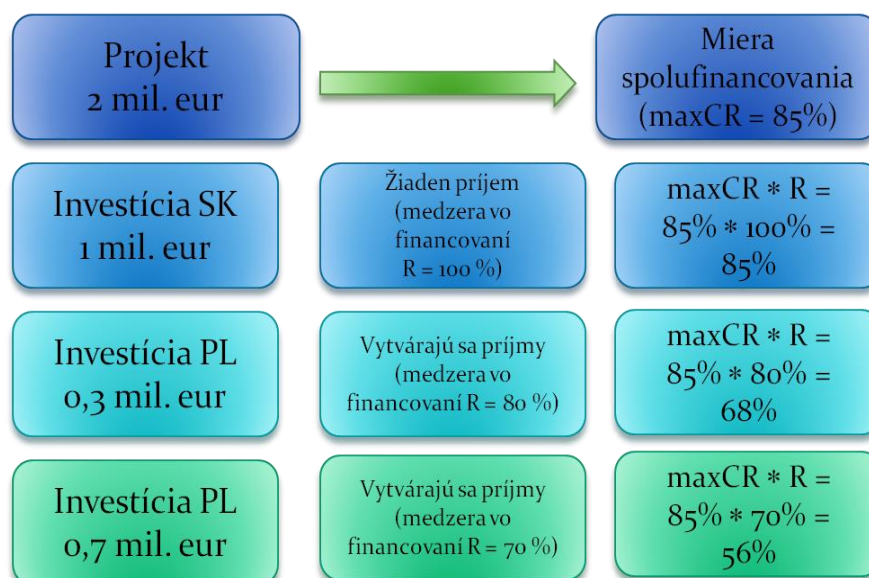
- článok 15 odsek 1 nariadenia
č. 480/2014

- 2) V súlade s čl. 61 ods. 7 a čl. 61 ods. 8 nariadenia č. 1303/2013 sa do kategórie projektov generujúcich príjmy nezahŕňajú:
- a) operácie alebo časti operácií, ktoré sú podporované výlučne z Európskeho sociálneho fondu,
 - b) operácie, pri ktorých celkové oprávnené náklady nepresahujú 1 000 000 EUR,
 - c) návratná pomoc, ktorá podlieha povinnosti úplného splatenia,
 - d) ocenenia/ceny,
 - e) technická pomoc,
 - f) podpora na finančné nástroje alebo z finančných nástrojov,
 - g) operácie, pri ktorých má verejná podpora formu jednorazových platieb alebo štandardnej stupnice jednotkových nákladov,
 - h) operácie realizované podľa spoločného akčného plánu.

Limit 1 mil. eur pre oprávnené náklady sa týka celého projektu, ktorý je predmetom žiadosti o finančný príspevok (hodnota z bodu I.7 formulára žiadosti).

Ak celý projekt počíta s oprávnenými nákladmi vyššími ako 1 mil. eur, potom vo finančnej analýze jednotlivých investícií treba dôkladne preskúmať možnosť získania príjmov. Výška finančného príspevku sa v takom prípade stanovuje zvlášť pre každú investíciu.

Vyššie uvedená zásada vyplýva z povahy partnerstva v rámci Programu, z rozdielov v poľskej a slovenskej legislatíve a z potreby rešpektovať zodpovednosť každého partnera za realizovanú investíciu.

- 3) Predpisy týkajúce sa generovania príjmov sa nevzťahujú na operácie, v prípade ktorých podpora predstavuje:
 - pomoc *de minimis*,
 - zľúčiteľnú štátnu pomoc MSP, ak sa v súvislosti so štátnou pomocou uplatňuje intenzita pomoci alebo hranica finančnej pomoci,
 - zľúčiteľnú štátnu pomoc, ak sa vykonalo individuálne overenie potrieb spolufinancovania v súlade s platnými pravidlami o štátnej pomoci.
- 4) Pravidlá výpočtu príjmov a stanovenia výšky finančného príspevku opísané v tomto bode *Pokynov* sa uplatňujú aj na nižšie vymenované investície, ktoré môžu byť realizované v rámci Programu PL-SK s využitím štátnej pomoci na základe nariadenia č. 651/2014, a teda:
 - pomoc v oblasti kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva (hodnota poskytnutej pomoci viac ako 1 mil. EUR; čl. 53 ods. 6 -8),
 - pomoc na športové a multifunkčné rekreačné infraštruktúry (hodnota poskytnutej pomoci viac ako 1 mil. EUR; čl. 55 ods. 10 - 12),
 - pomoc na miestne infraštruktúry (bez ohľadu na výšku oprávnených nákladov a žiadanej pomoci - čl. 56 ods. 6).
- 5) Pravidlá výpočtu príjmov a stanovenia výšky finančného príspevku sa taktiež môžu uplatniť pri výpočte dotácií pre investície týkajúce sa poskytovania služieb všeobecného hospodárskeho záujmu na základe:
 - *rozhodnutia Komisie z 20. decembra 2011 o uplatňovaní (...) na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme (...),*
 - *nariadenia (ES) č. 1370/2007 Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2007 o službách vo verejnom záujme v železničnej a cestnej osobnej doprave (...).*
- 6) V prípade projektov, ktorých časť je financovaná vo forme štátnej pomoci (inak ako je uvedené v bode 4 a 5), sa pre pozostávajúcu časť týchto projektov použijú zásady pre stanovenie výšky finančného príspevku na základe metódy medzery vo financovaní.
- 7) Pre investície realizované na poľskej strane treba pre potreby výpočtu celkovej hodnoty oprávnených nákladov použiť výmenný kurz EUR/PLN, ktorý je uvedený vo výzve na predkladanie žiadostí.
- 8) V rámci Programu bolo prijaté pravidlo, že výšku príjmov je možné odhadnúť vopred (v zásade nepôjde o investície podľa čl. 61 ods. 6 nariadenia č. 1303/2013).
- 9) Základnou metódou určovania príjmov z investícií realizovaných v rámci Programu PL-SK je výpočet diskontovaného čistého príjmu vo finančnej analýze opatrenia (čl. 61 ods. 3 písmeno b) nariadenia č. 1303/2013). So zúčtovaním príjmov pomocou paušálnej sadzby sa v tomto prípade nepočíta.
- 10) Pred vypracovaním analýzy príjmov vytváraných investíciou treba nevyhnutne stanoviť tieto finančné toky:

Investičné náklady	– hodnota bez odpočítania požadovanej dotácie , – bez rezerv na nepredvídateľné výdavky, – DPH, ktorá môže byť na základe daňového zákona vrátená, by nemala byť súčasťou výpočtov.	VÝDAVOK
Prevádzkové náklady	– bez odpisov, – treba zohľadniť nevyhnutné reprodukčné náklady a náklady na opravy.	VÝDAVOK
Úspory nákladov	– považujú sa za príjmy, – nemusia sa zahrnúť úspory do výšky zníženej dotácie na prevádzkovú činnosť.	PRÍJEM
Príjmy	– v zmysle článku 61 nariadenia č. 1303/2013, – príjem nezahŕňa transfery zo štátnych alebo regionálnych rozpočtov alebo zo systémov štátneho verejného poistenia (článok 16 nariadenia č. 480/2014).	PRÍJEM
Zostatková hodnota	– len v prípade kladnej hodnoty.	PRÍJEM

11) Zásady výpočtu jednotlivých finančných tokov sú opísané v bodoch 3.1 – 3.6 týchto *Pokynov*. Jednotlivé premenné treba vložiť do výpočtových formulárov finančnej analýzy.

12) Algoritmus pre výpočet príjmov investície a prípustnej miery spolufinancovania z EFRR:

a) Určenie koeficientu medzery vo financovaní (R):

kde:

DIC – suma diskontovaných investičných nákladov na realizáciu projektu,
DNR – suma diskontovaného čistého príjmu projektu (*príjmy* + *úspory* – *prevádzkové náklady* + *zostatková hodnota*).

$$R = \frac{(DIC - DNR)}{DIC}$$

b) Určenie oprávnených nákladov upravené o koeficient medzery vo financovaní (EC_R):

kde:

EC – oprávnené náklady (*nediskontované*).

$$EC_R = EC \times R$$

c) Určenie (maximálnej možnej) dotácie EÚ:

kde:

maxCR – maximálna výška spolufinancovania určená vo vyhlásení verejnej súťaže pre daný typ investície⁷.

$$\text{Dotácia EÚ} = EC_R \times \text{maxCR}$$

13) Výpočet príjmov generovaných investíciou a výšky finančného príspevku sa vo výpočtových hárkoch prepočítavajú automaticky. Povinne treba uviesť:

a) v hárku „Założenia_Predpoklady”:

⁷ % spolufinancovania z prostriedkov EÚ a v prípade investícií realizovaných na slovenskej strane – výška príspevku z EÚ a zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

- analyzované obdobie (číselná hodnota),
- či investícia vytvára príjmy (áno/nie).

6.	Czy inwestycja generuje przychody ? (art. 61 ust. 1 Rozporządzenia (EU) 1303/2013: opłaty ponoszone bezpośrednio przez użytkowników za użytkowanie infrastruktury, sprzedaż lub dzierżawę gruntu lub budynków lub opłaty za usługi): Vytvára investícia príjmy? (článok 61 odsek 1 nariadenia (EÚ) č. 1303/2013: náklady, ktoré priamo znášajú užívatelia za využívanie infraštruktúry, predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo platby za služby):	tak/áno	Wybierz z listy. Wybrać zo zoznamu.
----	--	---------	-------------------------------------

b) v hárku „Dane_Dáta”:

- investičné náklady, zostatkovú hodnotu, príjmy, náklady a úspory nákladov – v súlade s požiadavkami uvedenými v bode 3.1 – 3.6 týchto Pokynov,

c) v hárku „Wyniki_Výsledky”:

- maximálnu výšku spolufinancovania z prostriedkov EÚ ($maxCR$), v súlade s informáciou uvedenou pri vyhlásení verejnej súťaže pre daný typ investície (%),

1. Obliczenie luki w finansowaniu i poziomu dofinansowania

1. Výpočet finančnej medzery a miery dofinansovania

maxCR	Maksymalna wielkość współfinansowania określona w ogłoszeniu o konkursie dla danego typu inwestycji: Maximálna výška spolufinancovania uvedená pri vyhlásení verejnej súťaže pre daný typ investície:	85,00%	Podaj wartość (0-100%). Zadajcie hodnotu (0-100%).
-------	---	--------	---

Príklady:

1.1. Metoda obliczania zdyskontowanego dochodu

1.1. Metóda výpočtu diskontovaného príjmu

EC	Koszty kwalifikowane: Oprávnené výdavky:	5920,00
DIC	Zdyskontowane wydatki inwestycyjne: Diskontované investičné výdavky:	5738,46
DNR	Zdyskontowany dochód netto: Diskontovaný čistý príjem:	658,87
R	Wskaźnik luki w finansowaniu; $R = (DIC - DNR) / DIC$ Koeficient medzery vo financovaní; $R = (DIC - DNR) / DIC$	88,52%
	Dotacja Interreg V-A PL-SK: Dotácia Interreg V-A PL-SK:	4454,24
	Maksymalny poziom dofinansowania: Maximálna miera spolufinancovania:	75,24%

Po výpočte príjmov vytváraných projektom a prípustnej miery spolufinancovania z EFRR treba skontrolovať, či je financovanie stanovené v žiadosti a v analýze uvedené správne (hárok „Dane_Dáta”; tabuľka „Finansowanie/Financovanie”).

Príklad:

Finansowanie:

Financovanie:

Dofinansowanie z EFRR: Miera spolufinancovania z EFRR:	70,00%	Dofinansowanie, zgodnie z wyliczeniem luki w finansowaniu może wynosić max.: Financovanie v súlade s výpočtom medzery vo financovaní môže byť max.:	68,00%	tj. (EUR):	4025,60
--	--------	---	--------	------------	---------

Zásady monitorovania príjmov:

- 1) V prípade použitia metódy výpočtu príjmov, výška príjmov stanovená vo fáze žiadosti o finančný príspevok nepodlieha zmenám. Nariadenie č. 1303/2013 neurčuje povinnosť monitorovať príjem takéhoto typu investície vo fáze jej prevádzky. Týka sa to situácií:
 - ak sa reálne generované príjmy líšia od prijatých predpokladov,
 - keď sa objavujú nové zdroje príjmov, s ktorými sa nepočítalo vo finančnej analýze alebo podstatné zmeny v tarifnej politike aplikovanej v projekte.

Pri vypracovávaní vyššie vymenovaných analýz treba postupovať obzvlášť dôkladne a správne. Nesprávne vypočítaná výška finančného príspevku, najmä výšky a zdrojov príjmov a nákladov, môžu byť považované za nezrovnalosti v zmysle čl. 143 nariadenia č. 1303/2013. Ak sa preukáže (napr. pri kontrole udržateľnosti projektu), že partner vo fáze prípravy finančnej analýzy cielene znížil príjmy generované projektom alebo cielene nadhodnotil investičné náklady za účelom dosiahnutia vyššej miery spolufinancovania, môže v takom prípade niesť zodpovednosť za vzniknutú nezrovnalosť. Za nezrovnalosť môže byť analogicky považované neodrátenie príjmu vygenerovaného počas realizácie projektu z oprávnených výdavkov, pokiaľ sa preukáže po predložení žiadosti o konečnú platbu.

- 2) Bez ohľadu na spôsob vyúčtovania príjmov investície treba pamätať na dodržiavanie podmienok týkajúcich sa štátnej pomoci a tiež požiadaviek na prechovávanie dokumentov v súlade s čl. 140 nariadenia č. 1303/2013.

3.10. Finančná udržateľnosť investície

- 1) Základná požiadavka na zaistenie udržateľnosti projektov je stanovená v článku 71 nariadenia č. 1303/2013. Každý partner je (samostatne alebo prostredníctvom prevádzkovateľa) zaviazaný udržiavať a realizovať vytýčené ciele projektu počas daného obdobia (5 rokov).
- 2) V rámci finančnej analýzy je overovaná schopnosť partnera (prevádzkovateľa) zabezpečiť požadované finančné prostriedky a udržať prevádzkyschopnosť investície počas celého referenčného obdobia.

Príspevok z EŠIF na operáciu zloženú z investície do infraštruktúry alebo investície do výroby sa musí vrátiť, ak je operácia do piatich rokov od záverečnej platby poskytnutej prijímateľovi alebo prípadne v období stanovenom v pravidlách o štátnej pomoci predmetom niektorej z nasledujúcich skutočností:

- a) skončenia alebo premiestnenia výrobných činností mimo oblasti programu;
- b) zmeny vlastníctva položky infraštruktúry, ktorá poskytuje firme alebo orgánu verejnej moci neoprávnené zvýhodnenie;
- c) podstatnej zmeny, ktorá ovplyvňuje jej povahu, ciele alebo podmienky realizácie, čo by spôsobilo narušenie jej pôvodných cieľov.

- článok 71 odsek 1
nariadenia č. 1303/2013

- 3) Analýza finančnej udržateľnosti pozostáva z 2 etáp:
 - a) stanovenia salda peňažných tokov investície,
 - b) jeho zohľadnenia vo finančnej situácii jednotky (partnera, prevádzkovateľa) a zistenia, či je investícia schopná s týmto saldom fungovať.
- 4) Stanovenie salda peňažných tokov investície si vyžaduje vypracovanie výkazu peňažných tokov, v ktorom treba uviesť:
 - a) prevádzkové toky: prevádzkové náklady (bez odpisov), úspory a príjmy;
 - b) investičné toky: investičné výdavky, vrátenie DPH;
 - c) finančné toky:
 - dotácie z EFRR, vlatné prostriedky, iné národné prostriedky z verejných a súkromných zdrojov, poskytnuté úvery, splátky úveru a úrokov,
 - prostriedky na prevádzkovanie projektu: prostriedky partnera/prevádzkovateľa, dotácie a štátne príspevky, iné prostriedky,
 - prípadné vyplatenie dividend partnerovi/prevádzkovateľovi,

- uvádzané hodnoty musia byť detailne zdôvodnené v opisnej časti predkladanej analýzy.
 - d) Pri analýze finančnej udržateľnosti sa do úvahy berú všetky peňažné príjmy, vrátane tých, ktoré nie sú príjmami v zmysle čl. 61 nariadenia č. 1303/2013, napr.: prevádzkové dotácie.
 - e) Nezohľadňuje sa uplatniteľná DPH.
 - f) Výkaz peňažných tokov investície by mal vykazovať plné pokrytie investičných výdavkov.
 - g) Vo fáze prevádzky investície môžu vznikať záporné saldá, avšak takýto prípad si vyžaduje zvlášť dôkladný popis a zdôvodnenie, z akých zdrojov sa bude financovať prevádzkovanie investície.
- 5) Pre vypracovanie analýzy peňažných tokov treba použiť tabuľku 5 „UPROSZCZONY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH / 5. ZJEDNODUŠENÝ VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV” v hárku „Dane_Dáta”. Údaje sa do jednotlivých položiek načítavajú z predchádzajúcich analýz. Partner musí doplniť len hodnoty do finančnej časti výkazu. Upozorňujeme na to, že „splátky úverov a úrokov” a „dividendy” sa musia zadávať ako záporné hodnoty (so znamienkom „-”).

Príklad:

5. UPROSZCZONY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH 5. ZJEDNODUŠENÝ VÝKAZ PEŇAŽNÝCH TOKOV

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Część operacyjna:										
Prevádzková časť:										
Przychody operacyjne:			50,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00	165,00
Prevádzkové príjmy:										
Koszty operacyjne:			100,00	175,00	75,10	185,20	75,31	90,41	25,52	65,63
Prevádzkové náklady:										
Razem przepływy operacyjne:			-50,00	-10,00	89,90	-20,20	89,69	74,59	139,48	99,37
Celkové prevádzkové peňažné toky:										
Część inwestycyjna:										
Investičná časť:										
Wydatki na inwestycję brutto:	1230,00	1353,00	1230,00	2568,00						
Výdavky na investície brutto:										
Zwrot VAT:			230,00							
Vrátená DPH:										
Wartość rezydualna:										
Zostatková hodnota:										
Razem przepływy inwestycyjne:	-1230,00	-1353,00	-1000,00	-2568,00						
Celkové investičné toky:										
Część finansowa:										
Finančná časť:										
Dotacja UE:	861,00	861,00	700,00	1722,00						
Dotácia EÚ:										
Wkład własny:	200,00	400,00	480,00	700,00						
Vlastný vklad:										
Inne krajowe środki publiczne i prywatne:										
Iné národné prostriedky z verejných a súkromných zdrojov:	169,00	92,00	50,00	146,00						
Zaciąganie kredytu:										
Bankové úvery:					20,00	20,00	20,00			
Splata kredytu i odsetek:										
Splácanie úveru a úrokov:						-22,00	-22,00	-22,00		
Środki na funkcjonowanie projektu:						140,00	70,00	50,00	50,00	50,00
Prostriedky na prevádzku projektu:										
- środki partnera / operatora										
- Vlastné prostriedky partnera / prevádzkovateľa						50,00	20,00	0,00	0,00	0,00
- dotacje i subwencje publiczne										
- príspevky a dotácie z verejných zdrojov						90,00	50,00	50,00	50,00	50,00
- inne										
- ďalšie										
Dywidenda dla partnerów / operatora "-":										
Dividenda pre partnerov / prevádzkovateľov "-":							-30,00	0,00	-30,00	-80,00
Razem przepływy finansowe:	1230,00	1353,00	1230,00	2568,00	20,00	138,00	38,00	28,00	20,00	-30,00
Peňažné toky celkom:										
Część wynikowa:										
Výsledky:										
Razem przepływy pieniężne inwestycji:			180,00	-10,00	109,90	117,80	127,69	102,59	159,48	69,37
Peňažné toky investície celkom:										
Stan środków pieniężnych na początek r:				180,00	170,00	279,90	397,70	525,39	627,98	787,46
Stav peňažných prostriedkov na zač.roka:										
Stan środków pieniężnych na koniec roku:										
Stav peňažných prostriedkov na konci roka:	0,00	0,00	180,00	170,00	279,90	397,70	525,39	627,98	787,46	856,83

- 6) Dalszym požadovaným úkonom pri analýze udržateľnosti je overenie schopnosti partnera/prevádzkovateľa zabezpečiť finančné prostriedky nevyhnutné na pokrytie prevádzkových nákladov. Za týmto účelom je na základe vopred vypracovaného odhadu výšky investičných výdavkov a obratu potrebné určiť zdroje prostriedkov nevyhnutných na zabezpečenie likvidity vo fáze realizácie a prevádzky projektu. Analýza peňažných tokov musí ukázať, že partner/prevádzkovateľ (toky „s investíciou“) má kladný ročný zostatok peňažných prostriedkov na konci každého roku implementácie a prevádzky.
- 7) Analýza finančnej udržateľnosti partnera/prevádzkovateľa „s investíciou“:
- a) si vyžaduje vypracovanie prognózy prevádzkových, kapitálových a finančných príjmov a výnosov subjektu, ktoré by vznikli pri jeho doterajšej prevádzke;
 - b) si vyžaduje stanovenie prevádzkových, investičných a finančných nákladov a výdavkov – prognózovaných pre scenár bez realizácie investície;
 - c) nezohľadňuje zostatkovú hodnotu ani refundovateľnú DPH;
 - d) sa vypracováva na základe nediskontovaných hodnôt;
 - e) uvádzané hodnoty musia byť detailne zdôvodnené v opisnej časti predkladanej analýzy.
- 8) Ak analýza finančnej udržateľnosti partnera/prevádzkovateľa „s investíciou“ vykazuje v ktoromkoľvek roku záporné saldo peňažných prostriedkov, potom investícia nemôže byť spolufinancovaná z prostriedkov EÚ. Riziko, že subjekt nebude mať dostatok finančných prostriedkov na prevádzku, je príliš vysoké.
- 9) Pre vypracovanie analýzy peňažných tokov investície treba použiť tabuľku v hárku „Trwałość Udržateľność“. Partner musí doplniť hodnoty do tabuľky „1. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWEJ PARTNERA/OPERATORA (PRZEPLYWY BEZ INWESTYCJI) / 1. ANALÝZA FINANČNEJ SITUÁCIE PARTNERA/ PREVÁDZKOVATEĽA (TOKY BEZ INVESTÍCIE)“ a prípadné dodatočné prínosy a výdavky do tabuľky „2. PRZEPLYWY WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI INWESTYCJI / 2. TOKY VYPLÝVAJÚCE Z REALIZÁCIE INVESTÍCIE“.
- Údaje sa do ostatných položiek načítavajú z predchádzajúcich analýz, vrátane sumy, o ktorú bola znížená externá dotácia v súvislosti s vyúčtovaním úspor nákladov.

Príklad:

1. Analiza sytuacji finansowej partnera /operatora (przepływy bez inwestycji)

1. Analýza finančnej situácie partnera / prevádzkovateľa (toky bez investície)

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wpływy (niezależne od inwestycji):							
Peňažné výnosy (nezávislé na investícii):	900,00	704,00	708,08	712,24	716,49	720,82	725,23
Przychody i wpływy operacyjne:							
Prevádzkové príjmy a výnosy:	200,00	204,00	208,08	212,24	216,49	220,82	225,23
Dotacje i subwencje:							
Granty a dotácie:	200,00						
Wpływy finansowe:							
Finančné príjmy:	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
Wpływy majątkowe:							
Kapitálové príjmy:							
Inne wpływy:							
Ostatné príjmy:							
Wydatki (niezależne od inwestycji):							
Výdavky (nezávislé na investícii):	360,00	65,00	570,00	575,00	580,00	585,00	590,00
Wydatki operacyjne (bez amortyzacji):							
Prevádzkové výdavky (bez odpisov):	60,00	65,00	70,00	75,00	80,00	85,00	90,00
Wydatki majątkowe:							
Kapitálové výdavky:			500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
Wydatki finansowe:							
Finančné výdavky::	300,00						
Dywidendy:							
Dividendy:							
Inne wydatki:							
Ostatné výdavky::							
Razem przepływy pieniężne:							
Peňažné toky celkom:	540,00	639,00	138,08	137,24	136,49	135,82	135,23

Stan środków pieniężnych na początek roku:							
Zostatok peňažných prostriedkov na začiatku roka:	100,00	640,00	1279,00	1417,08	1554,32	1690,81	1826,62
Stan środków pieniężnych na koniec roku:							
Zostatok peňažných prostriedkov na konci roka:	640,00	1279,00	1417,08	1554,32	1690,81	1826,62	1961,86

2. Przepływy wynikające z realizacji inwestycji

2. Toky wypływające z realizacji inwestycji

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rok:							
Wpływy wynikające z realizacji inwestycji:							
Príjmy vyplývajúce z realizácie investície:	1030,00	953,00	1030,00	2033,00	185,00	275,00	205,00
Przychody i wpływy operacyjne:							
Prevádzkové príjmy a výnosy:			50,00	165,00	165,00	165,00	135,00
Dotacje:							
Dotácie:	1030,00	953,00	750,00	1868,00		90,00	50,00
Wpływy finansowe:							
Finančné príjmy:					20,00	20,00	20,00
Wpływy majątkowe:							
Kapitálové príjmy:			230,00				
Inne wpływy:							
Ostatné príjmy:							
Wydatki wynikające z realizacji inwestycji:							
Výdavky vyplývajúce z realizácie investície:	1230,00	1353,00	1410,00	2743,00	155,10	213,20	143,31
Wydatki operacyjne (bez amortyzacji):							
Prevádzkové výdavky (bez odpisov):			100,00	175,00	75,10	235,20	95,31
Wydatki majątkowe:							
Kapitálové výdavky:	1230,00	1353,00	1230,00	2568,00			
Wydatki finansowe:							
Finančné výdavky:						-22,00	-22,00
Obniżenie dotacji na działalność w związku z rozliczeniem oszczędności							
Zníženie dotácie na financovanie prevádzky v súvislosti s vyúčtovaním úspor.			80,00		80,00		70,00
Inne wydatki:							
Ostatné výdavky:							
Saldo przepływów inwestycji:							
Zostatok peňažných tokov investície:	-200,00	-400,00	-380,00	-710,00	29,90	61,80	61,69

3. Część wynikowa:

3. Výsledková časť:

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rok:							
Razem przepływy pieniężne (podmiot z inwestycją):							
Peňažné toky celkom (subjekt s investíciou):	340,00	239,00	-241,92	-572,76	166,39	197,61	196,93
Stan środków pieniężnych na początek roku:							
Stav peňažných prostriedkov na začiatku roka:	100,00	440,00	679,00	437,08	-135,68	30,71	228,32
Stan środków pieniężnych na koniec roku:							
Stav peňažných prostriedkov na konci roka:	440,00	679,00	437,08	-135,68	30,71	228,32	425,25

V príklade vyšlo záporné saldo peňažných prostriedkov subjektu s investíciou. Do analýzy treba doplniť (a zdôvodniť) zdroje financovania. Ak to nie je možné (napr. partner nemôže znížiť náklady na údržbu, zvýšiť predaj, získať úver alebo externý zdroj financovania) projekt nemôže dostať finančný príspevok.

10) V prípade verejných subjektov, ktoré plánujú realizovať investície v rámci Programu PL-SK, sa navyše odporúča vypracovať analýzu, či vo výsledku zväčšenia nákladov na realizáciu projektu, nebudú presiahnuté prípustné limity zadĺženosti rozpočtu danej jednotky v súlade s vnútroštátnymi predpismi o verejných financiách.

11) Vo výpočtovom hárku sa automaticky prepočítavajú koeficienty:

- podielu výdavkov súvisiacich s realizáciou investície na celkových výdavkoch subjektu,
- podielu prevádzkových výdavkov investície na celkových výdavkoch subjektu.

Koeficienty majú len pomocný charakter.

4. Ekonomická analýza

- 1) Cieľom ekonomickej analýzy je vyhodnotiť prínosy investície pre zlepšenie ekonomických podmienok a kvality života spoločnosti, ekonomické subjekty a prostredie prihraničných regiónov. Pripravuje sa z hľadiska záujmov celej spoločnosti, a nielen partnera/prevádzkovateľa infraštruktúry, ako v prípade finančnej analýzy. Základom pre analýzu je koncepcia, v súlade s ktorou:
 - ceny platné na danom trhu majú hodnotu inú ako je skutočná hodnota tovarov a služieb pre spoločnosť,
 - mnohé dopady vyplývajúce z realizácie investície, sa pri vyhodnocovaní vo finančnej analýze neuvádzajú.
- 2) Cieľom ekonomickej analýzy je vypracovanie prognózy dosiahnutia všeobecných cieľov daného opatrenia, a teda jeho vplyvu na kvalitu života, hospodársku situáciu, stav prostredia prihraničných oblastí a tiež rozvoj mnohých oblastí cezhraničnej spolupráce subjektov zo Slovenska a Poľska. Jej výsledky predstavujú základ pre rozhodnutie o poskytnutí finančných prostriedkov na deficitné zámery, ktoré je však potrebné realizovať z hľadiska sociálnej a hospodárskej situácie určitých cieľových skupín. Zároveň ekonomická analýza poskytuje argumenty pre porovnanie investícií a pre konečný výber iba tých najefektívnejších.
- 3) **Pre investície realizované v rámci Programu PL-SK sa požaduje:**
 - a) v prípade investícií do cestnej infraštruktúry - vypracovanie analýzy cestnej premávky a odhad nákladov a prínosov z cestnej infraštruktúry – pomocou predpripraveného výpočtového hárka,
 - b) v prípade ostatných druhov investícií - stanovenie najdôležitejších ekonomických prínosov a nákladov a vypracovanie opisnej multikriteriálnej analýzy (bod 4.1 Pokynov).

Ekonomická analýza	
Zjednodušená analýza	Základná metóda analýzy v rámci Programu PL-SK. Pozostáva z týchto etáp : 1) stanovenie najdôležitejších ekonomických prínosov a nákladov, 2) vypracovanie opisnej analýzy (multikriteriálnej) . Zásady – pozri bod 4.1 týchto Pokynov.
Analýza pre investície do cestnej infraštruktúry	Požadovaná pre investície do cestnej infraštruktúry. Pozostáva z týchto etáp : 1) analýza cestnej premávky , 2) odhad nákladov a prínosov (podľa pripraveného formulára). Zásady - pozri: <i>Doplnok</i> týchto Pokynov.
Analýza nákladov a prínosov	Nie je povinná. Pozostáva z týchto etáp : 1) stanovenie najdôležitejších ekonomických prínosov a nákladov, 2) korekcia: dane, trhovými cenami, vonkajšími vplyvmi, 3) analýza ukazovateľov ENPV, ERR, B/C. Zásady – pozri bod 4.2-4.4 týchto Pokynov.

- 4) V súlade s čl. 101 písmeno e) nariadenia č. 1303/2013 ekonomická analýza pripravená v kvantifikovanej forme analýzy nákladov a prínosov (ANP) je povinná pre tzv. veľké projekty⁸. Nie je povinná pre projekty PL-SK. Zohľadňuje požadované prepočítanie cien a stanovenie hodnoty vonkajších faktorov. V bodoch 4.2-4.4 *Pokynov* sú ukázané základné zásady uskutočnenia analýzy v celom rozsahu, ako aj pokyny pre vypracovanie analýzy efektivity nákladov.

4.1. Multikriteriálna analýza (MKA)

- 1) Analýza spočíva v popísaní vonkajších činiteľov, ktoré z pohľadu regiónu (štátu) prinesú zmenu sociálnej, environmentálnej a ekonomickej situácie. Zvyčajne pôjde o návaznosť na výsledky alebo vplyvy stanovené v projekte.
- 2) Je potrebné:
 - určiť, čoho sa týkajú očakávané sociálno-ekonomické prínosy a náklady po realizácii investície,
 - popísať, za akých podmienok nastanú,
 - odhadnúť a zdôvodniť ich rozsah, napr. uvedením ich konkrétnych fyzických vlastností.
- 3) Príklady ekonomických prínosov sú uvedené v metodickej časti *Pokynov (Doplnok k sektorovým analýzám)*, v príl. III nariadenia č. 2015/207 a v *Príručke CBA*, 2014. Pri každom prínose treba popísať, čoho sa konkrétne týka v rámci danej investície.
- 4) Treba tiež opísať a zdôvodniť rozsah negatívnych sociálnych a ekonomických vplyvov investície. Tieto vplyvy sa môžu týkať napr.:
 - dopadu výstavby na jej okolie (hluk, prašnosť, otrasy spôsobené stavebnými prácami a prevádzaním stavebného materiálu, ktoré majú negatívny vplyv na kvalitu bývania, výroby a služieb, obmedzenie využívania infraštruktúry, obmedzenie pohybu, prerušenie dodávky vody a elektriny a pod.),
 - negatívnych vplyvov počas prevádzky objektu, napr. hluk, znečistenie životného prostredia, nárast cestnej premávky na cestách, ktoré nie sú na to prispôsobené, nedostatočný počet parkovacích miest,
 - straty rekreačných možností alebo výhľadu na okolitú krajinu,
 - zníženia dopytu po službách poskytovaných inými subjektmi (konkurencia, premiestnenie).

Negatívne vplyvy treba náležite opísať v analýze rizika (pozri kapitolu 5 *Pokynov*). V prípade podstatného ohrozenia treba napláňovať preventívne a kompenzačné opatrenia.

- 5) MKA pozostáva z týchto etáp:
 - stanovenie kritérií pre zhodnotenie efektov investície,
 - stanovenie hierarchie cieľov a „ocenenie“ ich dôležitosti pre danú spoločnosť (stanovenie systému preferencií – multiplikačných koeficientov),
 - hodnotenie, založené na princípe pridelovania bodov jednotlivým kritériám a ich násobenia danými koeficientmi.

Ohodnotenie jednotlivých kritérií si vyžaduje zdôvodnenie a získaný výsledok zas interpretáciu. Musí byť dodržaná zásada spoľahlivosti a nestrannosti, pričom základom je

⁸ T.j. také, ktorých celkové oprávnené výdavky presahujú sumu 50 mil. EUR alebo 75 mil. EUR v prípade sektora dopravy. Pri takýchto projektoch musí analýza zohľadňovať požiadavky uvedené v týchto *Pokynoch* a príl. III nariadenia č. 2015/207.

dokázať, v akej miere bude investícia vplyvať na implementáciu politiky rozvoja prihraničného regiónu a na potreby danej spoločnosti.

- 6) Rozsah a spôsob vypracovania MKA je prepojený s požiadavkami multikriteriálnej analýzy alternatívnych možností, pozri bod 2.2 týchto Pokynov.
- 7) Analýza v takejto forme sa využíva aj na usporiadanie a objektívne vyhodnotenie vplyvov investície, ktoré sa nemôžu zosumarizovať v peňažných hodnotách v analýze CBA.

4.2. Analýza nákladov a prínosov (CBA)

- 1) **Investície realizované v rámci Programu PL-SK nemusia predkladať analýzu nákladov a prínosov (ďalej len „CBA“, z angl. *cost-benefit analysis*)**, avšak jej vypracovanie umožňuje dôkladnejšie opísať ich vplyv na prostredie.
- 2) Pri vypracovávaní CBA treba vychádzať z výsledkov finančnej analýzy.
- 3) V súlade s príl. III nariadenia č. 2015/207 sa CBA delí na tieto etapy:
 - fiškálna korekcia,
 - konverzia trhových cien na účtovné (tieňové) ceny,
 - finančné vyjadrenie netrhových vplyvov (korekcia externalít),
 - diskontovanie výsledkov a výpočet ukazovateľov ekonomickej výkonnosti.
- 4) **Fiškálne korekcie** sa zakladajú na odpočítaní tých výdavkov, ktoré nemajú svoj ekvivalent v skutočných zásobách, ako napr. dotácie a nepriame dane (DPH) z nákladov a výsledkov investície. Tieto prostriedky napriek tomu, že sú súčasťou výdavkov investície a dokonca si ich partner nemôže uplatniť, tvoria však príjem štátneho rozpočtu štátu, ktorý ich poskytuje na realizáciu verejných cieľov.

Zásady fiškálnej korekcie:

- všetky hodnoty musia byť v hodnote netto, bez nepriamych daní (DPH, spotrebná daň),
- treba vylúčiť všetky nepriame dane (z príjmu, z majetku),
- treba vylúčiť príspevky a doplatky z verejných zdrojov, ktoré majú charakter transferovej platby (peňažného prevodu),
- výnimka - v mzdových nákladoch treba zohľadniť výdavky na sociálne poistenie (ide o „mzdu s časovým odkladom“ – *Príručka CBA*, 2014, s. 45).

Fiškálna korekcia zahŕňa:

- finančné toky (investičné výdavky, prevádzkové náklady, úspory nákladov, príjmy),
- všetky ekonomické prínosy a náklady.

- 5) Požiadavka na **korekciu cenových deformácií** vyplýva z predpokladu prijatého v koncepcii CBA, že tvorba cien na trhu nie je výhradne založená na sile dopytu a ponuky, ale podlieha aj iným tlakom, ako daňové obmedzenia a výkon štátnej moci. V prípade Programu PL-SK bol pre zjednodušenie určený konverzný faktor 1 ($CF = 1$) a v praxi nemení hodnoty analyzovaných tokov. V individuálnych prípadoch môže partner použiť iný koeficient, musí to však konkrétne zdôvodniť.

- 6) **Korekcia externalít** znamená, že v položkách výdavkov a príjmov je potrebné tiež zohľadniť dodatočné náklady a príjmy z investície, ktoré nie sú sprevádzané priamymi peňažnými tokmi, napr. nárast hodnoty nehnuteľností a pod.

V tomto bode treba ukázať (identifikovať, popísať a odôvodniť) vonkajšie faktory, ktoré budú predstavovať sociálny a hospodársky prínos pre prihraničnú oblasť. Dodatočné prínosy sa budú spájať so špecifickými vonkajšími faktormi. Obyčajne by mali byť tieto faktory prepojené s ukazovateľmi výsledkov alebo vplyvov určenými pre investíciu. Je potrebné im priradiť určené fyzické hodnoty a odhadnúť ich finančnú hodnotu. Je potrebné pritom podrobne popísať a odôvodniť predpoklady pre odhady.

Pre potreby určenia výšky prínosov môžeme využiť dostupné príkladové štúdie a analýzy (napr. týkajúce sa ekonomickej hodnoty práce, zvýšenia kvalifikácie či úrovne a kvality života). Treba pritom poukázať na zdroj údajov a usporiadať výpočty s prihliadnutím na:

- rozsah investície,
- rozsah potenciálneho vplyvu,
- miestne podmienky týkajúce sa napr. úrovne nezamestnanosti, výšky miezd, demografických prognóz atď.

7) Na odhadnutie peňažnej hodnoty zmien týkajúcich sa netrhových tovarov je možné použiť okrem iného:

- metódu prejavovaných preferencií,
- metódu stanovených preferencií,
- metódu úspešných výsledkov,
- metódu transferu prínosov.

Tieto metódy sa týkajú merania úrovne ochoty prijímateľov zaplatiť za výsledky investície ako aj ocenenia alternatívnych nákladov, ktoré by mali za následok podobnú úroveň uspokojenia sociálnych potrieb. Nie sú to však univerzálne metódy a ich uplatnenie v konkrétnom projekte sa môže stretnúť s obmedzeniami najmä kvôli dostupnosti objektívnych údajov. Preto sa uvedené faktory a ich hodnoty musia vyznačovať:

- racionálnou metodikou odhadu (založenou napr. na trhovách cenách, uskutočnených vedeckých výskumoch, štatistike, normách, platných sadzbách poplatkov atď.),
- vysokou pravdepodobnosťou výskytu.

8) **Metódy prejavovaných preferencií** - vyhodnotenie netrhových dopadov je založené na pozorovaní skutočného správania cieľových skupín a trhovej situácie.

Základné druhy tejto formy analýzy, sú:

- metóda hedonickej regresie – najčastejšie sa zakladá na rozdieli trhovej hodnoty nehnuteľností pred a po realizácii investície (napr. v dôsledku hluku cestnej premávky, znečistenia vzduchu, zlepšenia kvality vody atď.),
- metóda cestovných nákladov – jej cieľom je vyhodnotiť ochotu osoby zaplatiť za tovar alebo službu na základe nákladov vynakladaných v súvislosti s ich spotrebou (napr. cestovné náklady a náklady spojené s využívaním športových, turistických objektov atď.),
- metóda ochranného alebo obranného správania – týka sa odhadu nákladov resp. úspor nákladov, ktoré treba vynaložiť na ochranu jednotky alebo spoločnosti pred negatívnymi činiteľmi (napr. zväčšenie výdavkov na čistenie odpadových vôd namiesto doterajšieho nelegálneho odčerpávania žump, hodnoty zariadení zvyšujúcich bezpečnosť cestnej premávky atď.),
- metóda nákladov spojených s chorobou – táto metóda sa vzťahuje na výdavky na služby a produkty spojené s ochranou zdravia, ktoré vynakladá spoločnosť v súvislosti s environmentálnym dopadom realizácie investície (ide tu o úsporu, ale aj o nárast nákladov). Problémom pri uplatnení tejto metódy je náročné vyhodnotenie súvisiace s komplikovanosťou činiteľov ovplyvňujúcich stav ľudského zdravia.

9) **Metódy stanovených preferencií** - vyžadujú dotazníkový prieskum, v ktorom skúmaná skupina určuje úroveň svojej maximálnej ochoty zaplatiť za hypotetickú zmenu v úrovni zabezpečovania určitého benefitu alebo ochoty prijať odškodné za výskyt určitých nevýhod.

Ako vždy je problémom nedostatok štatistických údajov, aj keď poradné orgány Európskej komisie periodicky pripravujú dokumenty obsahujúce potrebné informácie.

- 10) **Metóda úspešných výsledkov** (známa tiež ako metóda akcie-reakcie, *dose-response method*), spočíva v určení súvislosti medzi fyzickými faktormi ovplyvňujúcimi prostredie (znečistenie – akcia) a vplyvom na prostredie (reakcia).
- 11) **Metóda transferu prínosov** - zakladá sa na prijatí jednotkovej hodnoty netrhového tovaru odhadnutej v pôvodnej štúdii a jej využití po uplatnení určitých úprav v inom výskume na vyhodnotenie prínosu (alebo prínosov) spojených s implementáciou investície. Táto metóda sa môže uplatniť pri kvantifikácii sociálnych a ekonomických prínosov. Databázy (pôvodných štúdií) týkajúce sa krajín Európskej únie je možné získať na stránke <http://www.gevad.minetech.metal.ntua.gr/home.php> (databáza GEVAD - Grécko) a <https://www.evri.ca/Global/HomeAnonymous.aspx> (databáza EVRI - Kanada).
- 12) V CBA sa musia konkrétnym spôsobom zohľadniť vplyvy, ktoré sa týkajú energetickej výkonnosti a tiež vplyv investície na otázky súvisiace s politikou EÚ v otázke adaptácie na klimatické zmeny.
- 13) V CBA sa takisto môžu vyskytovať záporné položky spojené s vynaloženými finančnými výdavkami (prepočítanými na ekonomické hodnoty) a nákladmi nevyhnutnými pri stanovení hodnôt, ktoré budú odzrkadľovať zaťaženie životného prostredia, spoločnosti a ekonomiky prihraničnej oblasti v dôsledku investície.

Ako príklad dodatočných ekonomických výdavkov je možné započítať:

- dopravné problémy, hluk, prašnosť, poškodenie ciest pri výstavbe spojené s realizáciou stavebných prác najmä v mestských oblastiach (negatívny vplyv na kvalitu bývania, výroby a služieb, na možnosť cestovať, historické a kultúrne dedičstvo, na podmienky poľnohospodárskej činnosti a na infraštruktúru a pod.),
- negatívny potenciálny vplyv infraštruktúry na životné prostredie (napr. zvýšený počet turistov vyvoláva zväčšenú spotrebu vody, množstva odpadkov, znečistenie životného prostredia, spaliny a pod.),
- obmedzenia pri využívaní chránených oblastí, ktoré sú zahrnuté do predmetu investície,
- efekty spojené so zmenou lokalizácie podnikov (takáto situácia môže nastať, ak v dôsledku realizácie investície nedochádza k vytvoreniu nových podnikov alebo pracovných miest, ale výhradne k relokácii ekonomických subjektov).

V každom prípade je potrebné venovať pozornosť tomu, či popísané výdavky neboli už predtým zohľadnené v investičných výdavkoch vo finančnej analýze, napr. v podobe výdavkov na komunálne služby alebo poplatkov za dočasné využívanie jazdného pruhu. Tieto toky by nemali byť brané do úvahy dvakrát.

Kategórie vplyvov, pre ktoré by sa kvantifikácia a odhad hodnoty spájali s príliš veľkým rizikom alebo v prípade ktorých partner nemá k dispozícii dôveryhodné a odôvodnené odhady, je potrebné uviesť kvalitatívnu analýzu a analýzu efektivity nákladov, ktoré zohľadňujú charakteristiku a mieru ekonomických vplyvov v súlade s odporúčaniami uvedenými v bode 4.1 týchto Pokynov.

4.3. Analýza ekonomických ukazovateľov (CBA)

- 1) Výpočet diskontných faktorov pri CBA je porovnateľný s úkonmi realizovanými za účelom stanovenia finančnej výkonnosti investície.

- 2) Na tento účel treba použiť výpočtový hárok, tabuľky v záložke „An. ekonomiczna / Ekonomická an.”.

V prvom rade treba prepočítať finančné premenné (výdavky, náklady, príjmy, hnutelný majetok, zostatkovú hodnotu) pre odstránenie prvkov súvisiacich s daňovým systémom a transfermi a opravy hodnôt podľa stanovených súčiniteľov účtovných cien.

1. Korekta fiskalna 1. Fiškálna korekcia

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019
Rok:					
Nakłady inwestycyjne (brutto):					
Investycyjne wydatki (brutto):	1230,00	1353,00	1230,00	2568,00	
- VAT					
- DPH	230,00	253,00	230,00	468,00	
- inne podatki					
- iné dane					
Nakłady inwestycyjne (netto):					
Investycyjne wydatki (netto):	1000,00	1100,00	1000,00	2100,00	

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019
Rok:					
Przychody					
Przychody			50,00	165,00	165,00
- VAT					
- DPH					
- inne podatki					
- iné dane					
Przychody netto:			50,00	165,00	165,00
Przychody (netto):			50,00	165,00	165,00

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019
Rok:					
Koszty operacyjne:					
Przewodzkowe nakłady:			100,00	175,00	75,10
- VAT					
- DPH					
- inne podatki					
- iné dane					
Koszty netto:			100,00	175,00	75,10
Nakłady (netto):			100,00	175,00	75,10

Wskaźnik korekty MCFP:	1,00
Konwerznyj faktor MCFP:	

Przepływy finansowe po korekcji	2015	2016	2017	2018	2019
Finančné toky po fiškálnej korekcii	1000,00	1100,00	1050,00	2110,00	89,90

- 3) Náležite prepočítané peňažné toky je potrebné predložiť vo forme tabuľky za obdobie analogické s finančnou analýzou.

2. Korekta cen rynkowych

2. Korekcia trhových cien

Standardowy współczynnik konwersji:	1,00
Konwerznyj faktor:	

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019
Rok:					
Korekta "cen rynkowych" - w zakresie nakładów inwestycyjnych:					
Korekcia "trhových cien" - v rámci investičných nákladov:					
Korekta "cen rynkowych" - w zakresie kosztów:					
Korekcia "trhových cien" - v rámci nákladov:					
Razem:					
Spolu:					

Czynniki finansowe po przekształceniach:	2015	2016	2017	2018	2019
Finančné faktory po zmenách:	1000,00	1100,00	1050,00	2110,00	89,90

- 4) V ďalšej časti tabuľky, na základe prijatých konštatácií týkajúcich sa vonkajších efektov, je potrebné uviesť prognózu hodnôt jednotlivých identifikovaných činiteľov tvoriacich netrhové prínosy alebo náklady. V tabuľkách môžete pridávať riadky pre ďalšie potrebné výpočty.

3.1. Ekonomiczne korzyści zewnętrzne

3.1. Vonkajšie ekonomické prínosy

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019
Rok:					
Korzyści ...					
Prínosy ...			400,00	400,00	400,00
Korzyści ...					
Prínosy ...				300,00	300,00
Razem:			400,00	700,00	700,00
Spolu:					

3.2. Ekonomiczne koszty zewnętrzne

3.2. Vonkajšie ekonomické náklady

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019
Rok:					
Koszty ...					
Náklady ...				22,00	22,00
Koszty ...					
Náklady ...					
Razem:				22,00	22,00
Spolu:					

- 5) Zostatková hodnota v ekonomickej analýze je potenciálnym prínosom, ktorý môže vzniknúť aj neskôr, nad rámec referenčného obdobia projektu. Vo výpočtovom hárku sa prepočítava automaticky. Zostatková hodnota predstavuje kladný rozdiel medzi ekonomickými prínosmi a nákladmi v poslednom roku referenčného obdobia.
- 6) Na základe ekonomických peňažných tokov sa stanovia ekonomické ukazovatele výkonnosti zámeru, teda:
- ENPV (čistá súčasná ekonomická hodnota investície),
 - EIRR (ekonomická vnútorná miera návratnosti investície),
 - B/C (pomer prínosy/náklady investície).

V súlade s nariadením č. 2015/207 je pre ekonomické analýzy stanovená diskontná sadzba vo výške 5% (pozri tabuľka v hárku „Założenia_Predpokłady”).

Pravidlá výpočtu ukazovateľov ENPV a ERR sú podobné ako v prípade výpočtu analogických finančných ukazovateľov. Získané zostatky ekonomických tokov si vyžadujú vynásobenie príslušnými diskontnými faktormi pre jednotlivé roky realizácie a prevádzky investície.

Ukazovateľ B/C uvádza pomer diskontovaných prínosov k súčtu diskontovaných nákladov vytváraných v referenčnom období. Pre výpočet tohto ukazovateľa je potrebné vyčleniť ekonomické prínosy vytvárané po realizácii investície (BE) a oddeliť toky ekonomických nákladov spojených s realizáciou investície (CE) v jednotlivých rokoch analyzovaného referenčného obdobia. Potom sa vypočíta podiel diskontovaných hodnôt BE/CE.

$$B/C = \frac{\sum_{t=0}^n a_t B_t^E}{\sum_{t=0}^n a_t C_t^E} = \frac{\frac{B_0^E}{(1+r)^0} + \frac{B_1^E}{(1+r)^1} + \dots + \frac{B_n^E}{(1+r)^n}}{\frac{C_0^E}{(1+r)^0} + \frac{C_1^E}{(1+r)^1} + \dots + \frac{C_n^E}{(1+r)^n}}$$

kde:

n – referenčné obdobie (počet rokov)-1,

a – ekonomický diskontný faktor,

r – prijatá sociálna diskontná sadzba (5,0%)

Vo výpočtovom hárku sa vyššie vymenované ukazovatele prepočítavajú automaticky.

- 7) Investícia realizovaná v rámci Programu PL-SK sa musí vyznačovať pozitívnym vplyvom na realizáciu sociálnych a ekonomických cieľov. CBA poskytuje v tomto rozsahu kvantifikované informácie, v súvislosti s čím by investícia mala vykazovať:
- čistú súčasnú ekonomickú hodnotu (ENPV) väčšiu ako nula,
 - ekonomickú mieru návratnosti (ERR) vyššiu ako diskontná sadzba (>5,0 %),
 - a pomer prínosov k nákladom (B/C) vyšší ako jedna.

Investícia, ktorá nespĺňa horeuvedené požiadavky by mala byť zamietnutá, pretože nepriaznivé hodnoty ukazovateľov vyjadrujú, že vynaloženie výdavkov bude neefektívne a investícia prispeje k vytvoreniu nových alebo k prehĺbeniu existujúcich hospodárskych a environmentálnych problémov. Investícia, ktorá sa vyznačuje záporným ENPV, môže získať finančný príspevok iba vo výnimočnom prípade, napr. ak jej realizácia poskytuje značné prínosy, ktoré nebolo možné vyjadriť finančne.

Príklad:

5. Analiza wskaźników ekonomicznych

5. Analýza ekonomických ukazovateľov

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rok:								
Przepływy ekonomiczne inwestycji:								
Ekonomický výsledok investície:	-1000,00	1100,00	-650,00	1432,00	767,90	657,80	767,69	752,59

Zdyskontowana ekonomiczna wartość netto (ENPV):	3348,23
Diskontovaná ekonomická hodnota netto (ENPV):	
ERR:	13,023%

5.1. Wskaźnik korzyści / koszty (B/C)

5.1. Ukazovateľ prínosov / nákladov investície (B/C)

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rok:								
Korzyści ekonomiczne								
Ekonomické prínosy			450,00	865,00	865,00	865,00	865,00	865,00
Zdyskontowane korzyści ekonomiczne (B):	9288,50							
Diskontované ekonomické prínosy (B):								

Rok:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Rok:								
Koszty ekonomiczne projektu								
Ekonomické náklady	1000,00	1100,00	1100,00	2297,00	97,10	207,20	97,31	112,41
Zdyskontowane koszty ekonomiczne (C):	5940,27							
Diskontované ekonomické náklady (C):								

Wskaźnik B/C:	1,56
Ukazovateľ B/C:	

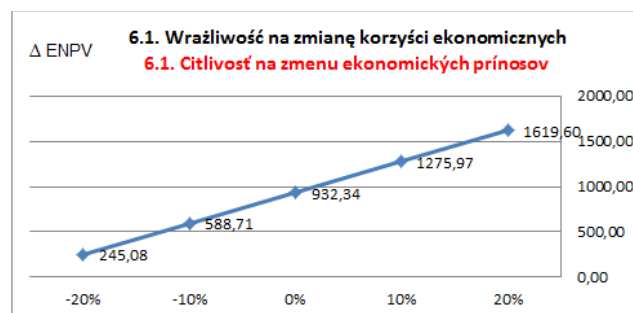
4.4. Analýza ekonomickej citlivosti investície

- 1) Analýza citlivosti ukazuje, akým spôsobom sa menia ukazovatele výkonnosti investície (najmä ENPV) pri náraste (alebo poklese) ekonomických prínosov a nákladov.
- 2) Vo výpočtovom hárku sa analýza vypočíta automaticky na základe hodnôt tokov uvedených vo finančnej analýze (pozri bod 6. ANALIZA WRAŻLIWOŚCI EKONOMICZNEJ / 6. ANALÝZA EKONOMICKEJ CITLIVOSTI v hárku „An. ekonomiczna / Ekonomická an.”). Partner musí doplniť len % zmeny ekonomických prínosov/nákladov.
V tabuľkách sa ukážu výsledky pre ukazovatele ENPV a ERR, ako aj grafy znázorňujúce trendy zmien.
- 3) V opisnej časti analýzy treba popísať tie premenné, ktorých zmena (pozitívna alebo negatívna) má najväčší vplyv na ekonomické ukazovatele investície. Predovšetkým v analýze rizika (pozri kapitolu 5 Pokynov) treba uviesť riziko spojené s tokmi, ktorých zmena vplýva viac ako proporcionálne na hodnotu ukazovateľa ENPV.

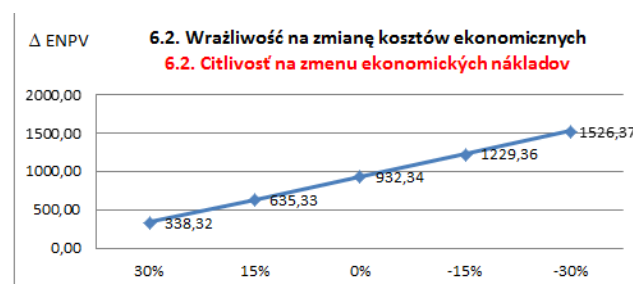
Príklad:

Zmiana Zmena	(+/- wartość bazowa) (+/- východisková hodnota)	Wybierz z listy. Vybrať zo zoznamu.
korzyści ekonomicznych ekonomických prínosov	10%	
kosztów ekonomicznych ekonomických nákladov	10%	
	20%	
	30%	
	50%	

Zmiana: Zmena:		ENPV	EIRR
10%	wzrost korzyści ekonomicznych nárast ekonomických prínosov	1619,60	8,38%
5%	wzrost korzyści ekonomicznych nárast ekonomických prínosov	1275,97	7,71%
0%	wartość bazowa východisková hodnota	932,34	7,01%
5%	spadek korzyści ekonomicznych pokles ekonomických prínosov	588,71	6,30%
10%	spadek korzyści ekonomicznych pokles ekonomických prínosov	245,08	5,55%

Zmiana: Zmena:		ENPV	EIRR
10%	wzrost kosztów nárast prevádzkových nákladov	338,32	5,69%
5%	wzrost kosztów nárast prevádzkových nákladov	635,33	6,33%
0%	wartość bazowa východisková hodnota	932,34	7,01%
5%	spadek kosztów pokles prevádzkových nákladov	1229,36	7,74%
10%	spadek kosztów pokles prevádzkových nákladov	1526,37	8,53%

5. Analýza rizika

- 1) Cieľom vyhodnotenia rizika je odhad finančnej udržateľnosti a reálnej uskutočniteľnosti cieľov investície financovanej zo zdrojov EÚ. Pod pojmom analýza rizika je potrebné predovšetkým rozumieť identifikáciu existujúcich a potenciálnych ohrození. Analýza rizika sa zakladá na určení:
 - nežiaducich vplyvov,
 - pravdepodobnosti ich výskytu,
 - ich dopadu na investíciu,
 - metód predchádzania riziku.
- 2) V súlade s čl. 101, ods. 1 písmeno e) nariadenia č. 1303/2013 a príl. III nariadenia č. 2015/207 je vypracovanie analýzy rizika povinné pre veľké investície. Kvôli veľkej náročnosti implementácie investícií v rámci Programu PL-SK, vrátane organizačných a právnych rozdielov a rozdielov vo finančnom systéme, sa pre investície iné ako veľké odporúča vykonať zjednodušenú analýzu rizika, v súlade s nižšie uvedenými odporúčaniami.
- 3) Analýza rizika by mala mať formu popisu (alebo tabuľky) uvádzajúcej najdôležitejšie oblasti neistoty spojené s realizáciou a prevádzkou plánovanej infraštruktúry. Následne treba:
 - stanoviť úroveň pravdepodobnosti výskytu nežiaducich vplyvov (napr. *veľmi pravdepodobne/ rovnako pravdepodobne ako nepravdepodobne/veľmi nepravdepodobne*),
 - opísať dopad nežiaducich vplyvov (čoho sa týkajú a či sú podstatné).
- 4) Je možné, okrem iného, vyčleniť:
 - riziká na strane dopytu – súvisí s neistotou, či zadané cieľové skupiny, ktorým je investícia určená, budú mať v skutočnosti záujem o jej využitie,
 - technické riziká - kvalita, poruchovosť, modernosť, technické požiadavky, technické podmienky realizácie, odolnosť voči klimatickým zmenám,
 - finančné riziká - neadekvátny odhad rozpočtu, zabezpečenie zdrojov financovania, likvidita počas realizácie a prevádzky, zmeny nákladov,
 - administratívne a regulačné riziká - omeškania, dodatočné povinnosti a zmeny nákladov vyplývajúce z: verejného obstarávania, tendrového procesu, stavebného zákona, zákonov o ochrane životného prostredia, finančného práva atď.,
 - organizačné riziká - týkajúce sa organizačných štruktúr investície počas implementácie projektu a počas prevádzky investície, kvalita ľudských zdrojov, spolupráca s partnermi.Príklady iných rizík sú uvedené v *Doplňku* k týmto *Pokynom*.
- 5) V analýze rizika treba zohľadniť výsledky analýzy finančnej a ekonomickej citlivosti. V prvom rade treba brať do úvahy tie činitele, ktorých zmena môže viesť k podstatným zmenám finančných a ekonomických výsledkov investície.
- 6) Na základe stanovených nebezpečenstiev je pre efektívnu realizáciu a prevádzku investície potrebné určiť spôsoby aktívnej kontroly rizika (núdzové plány, stratégia riadenia rizika).

Príkladová matica riadenia rizika:

Druh rizika	Pravdepodobnosť výskytu	Dôsledky	Akčný plán
Riziko na strane dopytu: - nezáujem o objekt zo strany turistov kvôli vysokému vstupnému, súvisiacim poplatkom (parkovanie, stravovanie), sťaženej dostupnosti, chýbajúcim atrakciám v najbližšom okolí.	Možná.	Podstatné. V súlade s analýzou citlivosti môžu mať zmeny príjmov podstatný vplyv na výsledok investície.	– zníženie ceny vstupného, – zavedenie sezónnej zľavy, – aktívna reklama, – propagácia objektu v sústave turistických trás spojená s inými atrakciami, – zrušenie plateného parkovania, – v budúcnosti – vybudovanie cyklistickej trasy, – sprístupnenie informácií o ubytovacích a stravovacích možnostiach v okolí.

6. Analýza uskutočniteľnosti neinvestičných aktivít

- 1) Táto kapitola sa týka projektov, ktoré zahŕňajú realizáciu výlučne neinvestičných aktivít ako:
- školení,
 - propagačných činností,
 - stretnutí, spolupráce medzi inštitúciami,
 - vzdelávacích aktivít a iniciatív,
 - spoločných aktivít v oblasti riadenia rizika a bezpečnosti,
 - aktivít propagujúcich dedičstvo prihraničných oblastí,
 - realizáciu spoločných mediálnych produktov,
 - organizáciu podujatí,
 - a iné – v súlade s rozsahom jednotlivých prioritných osí Programu.

Súčasťou vyššie vymenovaných aktivít môže byť nákup nevyhnutného vybavenia pre realizáciu daného typu aktivít – v súlade so zásadami oprávnenosti výdavkov v rámci Programu.

Analýzu uskutočniteľnosti bude musieť predkladať aj partner, ktorý realizuje neinvestičné aktivity v rámci projektu, ktorý zahŕňa aj investičnú časť realizovanú iným partnerom.

- 2) *Analýza uskutočniteľnosti* neinvestičných aktivít zahŕňa:

- analýzu alternatívnych možností,
- analýzu schopnosti partnera zrealizovať projekt a analýzu udržateľnosti spolupráce,
- informácie ohľadom štátnej pomoci.

- 3) Analýza alternatívnych možností by mala byť vypracovaná opisnou metódou. Treba opísať:

- o akých spôsoboch riešenia problémov sa uvažuje v prípade, že tieto riešenia zdôvodňujú potrebu realizácie investície,
- aké sú podmienky ich realizácie, pozitívne a negatívne aspekty,
- prečo bol vybraný variant, ktorý vyžaduje pomoc formou finančného príspevku.

Treba uviesť najmenej jednu alternatívnu možnosť. Riešenia sa hľadajú s ohľadom na:

- lokalizáciu,
- cieľovú skupinu,
- rozsah a metódu riešenia problému,
- rozsah neinvestičných aktivít.

Spoločným prvkom pre navrhované riešenia musí byť cieľ opatrenia a porovnateľný stupeň uspokojenia potrieb cieľových skupín.

- 4) Analýza schopnosti partnera zrealizovať projekt a analýza udržateľnosti spolupráce by mala obsahovať:

- a) *charakteristiku partnerov*. Tu treba uviesť aktuálnu situáciu subjektov zapojených do realizácie neinvestičných aktivít, vrátane podmienok pre daný typ partnera:

- formu a právny základ zriadenia daného subjektu,
- zriaďovací orgán,
- najdôležitejšie predmety činnosti,
- organizačnú štruktúru a počet zamestnancov,
- rozhodovací proces,
- orgány/osoby splnomocnené na konanie v mene spoločnosti,
- zásady kontroly ich činnosti,

- základné informácie týkajúce sa majetku subjektu (napr. účtovná hodnota, príjmy, čistý finančný výsledok, suma záväzkov),
 - zásady vkladania kapitálu partnermi, financovania výdavkov a vzájomných vyúčtovaní v rámci projektu.
- b) krátku *analýzu udržateľnosti aktivít*. Tu treba preukázať, že partneri budú schopní plniť svoje záväzky súvisiace s:
- financovaním spoločných neinvestičných aktivít počas realizácie projektu,
 - a že budú pokračovať v spolupráci po jeho dokončení.
- Informácie musia obsahovať konkrétne finančné údaje a zdroje financovania výdavkov, ktoré sa vyskytnú v súvislosti s realizáciou projektu.

Okrem toho treba uviesť, či budú mať plánované aktivity udržateľný charakter, teda uviesť:

- možnosť ich pokračovania alebo rozšírenia vo forme nových iniciatív po ukončení realizácie projektu,
 - možnosť vypracovať merateľné a udržateľné výstupy nadviazanej spolupráce,
 - riešenia, ktoré budú mať v budúcnosti praktické využitie v rámci aktivít partnerov.
- 5) Informácia ohľadom štátnej pomoci by mala byť vypracovaná podľa požiadaviek uvedených v bode 2.4 týchto *Pokynov*.
- V prípade neinvestičných aktivít treba obzvlášť dbať na dodržiavanie podmienok poskytovania štátnej pomoci:
- *pomoci de minimis*,
 - alebo pomoci na základe nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014, vrátane napr.:
 - príspevku na vedeckú, výskumnú a inovačnú činnosť (príspevok na vedecko-výskumné projekty, príspevok pre klastre podporujúce rozvoj inovácií),
 - príspevku na rekvalifikáciu a príspevku určeného pre zamestnancov v obzvlášť znevýhodnenej situácii a pre zamestnancov so zdravotným postihnutím.

Zoznam skratiek:

CBA	analýza nákladov a prínosov (ang. <i>Cost-Benefit Analysis</i> – CBA)
Výpočtové hárky	prílohou k týmto <i>pokynom</i> sú výpočtové hárky v Exceli, v ktorých sú predpripravené vzorové tabuľky pre potreby finančnej a ekonomickej analýzy
MKA	multikriteriálna analýza
B/C	pomer prínosy/náklady
DIC	diskontované náklady investície
DNR	diskontovaný čistý príjem (výnos)
EC	oprávnené náklady (vo výpočtoch medzery vo financovaní, nediskontované)
EDB	ekvivalent dotácie v hrubom - suma príspevku, ktorý bol partnerovi poskytnutý pred odpočítaním dane a iných poplatkov, stanovená v súlade s predpismi nariadenia č. 651/2014
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
ERR	ekonomická vnútorná miera návratnosti
ENPV	čistá súčasná ekonomická hodnota
FRR/C	finančná vnútorná miera návratnosti
FNPV/C	čistá súčasná finančná hodnota
Max CRpa	maximálna miera spolufinancovania určená pre prioritnú os PL-SK
Max EE	maximálny oprávnený výdavok (DIC-DNR)
MIR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Rzeczpospolitej Polskiej (Ministerstvo infraštruktúry a rozvoja Poľskej republiky)
Program PL-SK	Program cezhraničnej spolupráce Interreg V-A PL-SK - Poľsko-Slovensko 2014-2020
Partner	Vedúci partner alebo partner projektu, ktorého povinnosťou je predložiť <i>ekonomickú a finančnú analýzu</i> investície
STS	Spoločný technický sekretariát Programu Interreg V-A PL-SK - Poľsko-Slovensko 2014-2020

Literatúra:

Najdôležitejšie záväzné úradné dokumenty týkajúce sa ekonomických a finančných analýz :

- 1) *Non-paper Guidelines for Project Managers: Making vulnerable investments climate resilient*, KE Directorate-General Climate Action, http://ec.europa.eu/clima/policies/adaptation/what/docs/non_paper_guidelines_project_managers_en.pdf;
- 2) *Príručka CBA – Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects. Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020*, D. Sartori a kol., EK 2014; odvolávky v texte sa týkajú anglickej verzie *Príručky*;
- 3) *Nariadenie č. 1303/2013* - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006;
- 4) *Nariadenie č. 1299/2013* - Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja;
- 5) *Nariadenie č. 2015/207* - Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2015/207 z 20. januára 2015, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, pokiaľ ide o (...) metodiku na vypracovanie analýzy nákladov a prínosov, ako aj podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013, pokiaľ ide o vzor správ o vykonávaní cieľa Európska územná spolupráca (príloha III);
- 6) *Nariadenie č. 480/2014* - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 480/2014 z 3. marca 2014 ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom národnom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde;
- 7) *Pokyny MIR* - Pokyny týkajúce sa otázok súvisiacich s prípravou investičných projektov, vrátane projektov vytvárajúcich príjem a PPP projektov na obdobie 2014-2020, MIIH/H/2014-2020/7(01)03/2015, 18. marca 2015;
- 8) *Metodický pokyn CKO č. 7 k vypracovaniu finančnej analýzy projektu, analýzy nákladov a prínosov projektu a finančnej analýzy žiadateľa o NFP v programovom období 2014 – 2020*, Centrálny koordinačný orgán, Úrad vlády SR, <http://www.partnerskadohoda.gov.sk/metodicke-pokyny-cko/>